

Vestnik

“Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215”

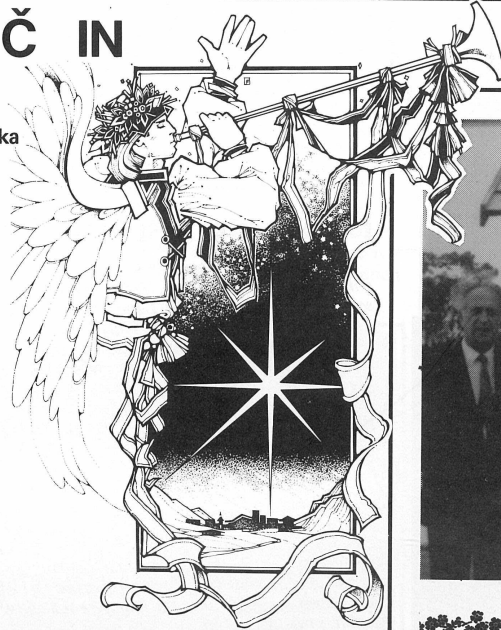
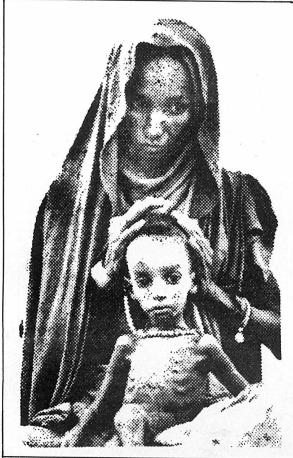
»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

LETNIK XXIX— šte. 11/12

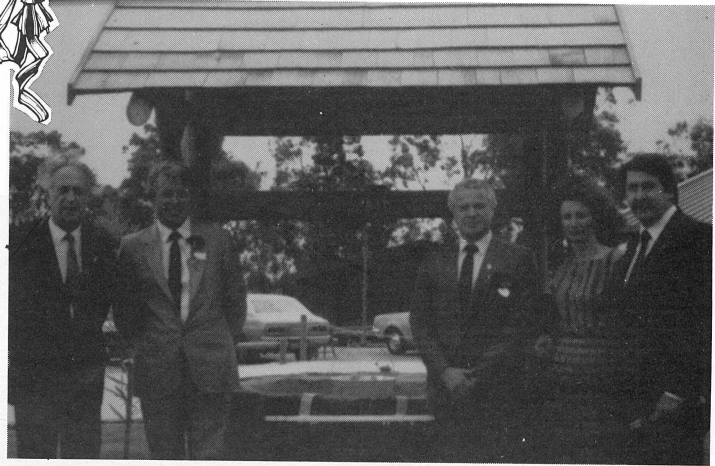
NOVEMBER/DECEMBER 1984

VESEL BOŽIČ IN

želimo vsem našim čitateljem
in podpornikom
vsi pri uredniškem odboru Vestnika

SREČNO NOVO LETO

Božični čas je doba leta ko se z voščili in darili spomnimo svojcev, prijateljev in znancev, skratka vseh, ki so pri srcu.. Ta božična voščila so nam v spomin na pozdrave, ki so jih ob rojstvu božjega deteta peli ange-
li. Slava Bogu na višavi in MIR LJUDEM NA ZEMLJI ! Naša darila za božič so simbolična darilom, ki so jih prinesli trije modri rojstvu Onega, ki naj bi s svojo idejo o ljubezni do bližnjega prinesel ljudem vero v novo in lepše življenje.. Ta darila ob božičnem času naj bi bila tudi dokaz naše ljubezni in sočutja do vsakega živega bitja.

Danes, ko večina slovenske skupnosti v Avstraliji živi v relativnem izobilju, stotisoči in morda celo milijoni po drugih celinah, predvsem v Afriki, umirajo od lakote in pomanjkanja. Naša voščila, naše misli ob tem prazničnem času naj gredo v praktični obliki tudi tem nesrečnikom. KO IZBIRAMO DARILA ZA SVOJCE, SPOMNIMO SE TUDI NJIH !

KAR ZA NAROD STORIŠ
OSTANE ZA ZMERAJ

VARSTVO OTROK

Za otroke, katerih starši hočejo obiskovati tečaj angleškega jezika, so bili izpostavljeni posebni varstveni centri v okviru Adult Migrant Education Program.

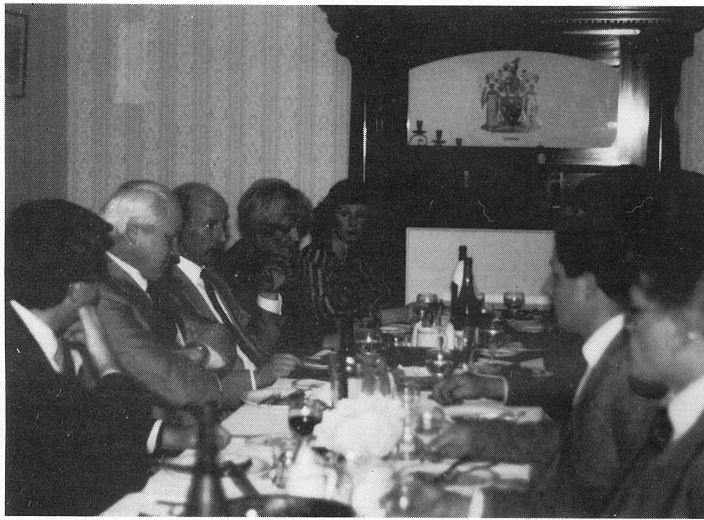
Ti centri so za sedaj v sledečih predmestjih Box Hill, Brunswick, Collingwood, Sprigvale, The Migrant Resource Centre, Footscray, The Nunawading North Neighbourhood Centre, The West Newport Neighbourhood House, The North-East Regional Services Committee in Ywca v Melbourne City.

PRIROČNIK ETNIČNIH ORGANIZACIJ

Federalno ministerstvo za Imigracijo in Etnične zadeve je izdalo priročnik, ki navaja imena in naslove preko 2600 etničnih organizacij v Avstraliji.

Priročnik se lahko nabavi pri Avstralskem Government Printing Service.

NA VEČERJI Z MINISTROM

Gospoda Peter Spyker, minister Viktorijske vlade za vseljavanje in etnične zadeve ter Gary Sheppard, Chairman of Victorian Ethnic Commission so v ponedeljek 17. septembra imeli sestanek in večerjo z nekaterimi predstavniki etničnih skupnosti iz Jugoslavije. Poveljen je bil od slovenskih organizacij tudi predsednik S.D.M. g. Peter Mandelj. Namera takih sestankov, katere sta g. Spyker in g. Sheppard imela že tudi z drugimi etničnimi skupinami je, da se

v neformalnem tonu zamenjajo informacije o problemih etničnih skupin ter možnosti pomoči katero jim nudi vlada Viktorije.

Kot strokovni pomočniki sta temu sestanku prisostvovali ga. Vera Kent in gđc. Branka Mance, Community Relation Officer, na katero se vsakdo vsakdo lahko obrne za informacije glede pomoči, ki jo nudi Victorian Ethnic Commission. Njen telefon je 417 4622.

SPREMEMBE ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU

Novi spremenjen zakon o državljanstvu je končno v oktobru bil sprejet v federalnem parlamentu in bo stopil v veljavo 4 tedne po odobritvi s strani namestnika kraljice v Avstraliji.

Glavne spremembe so:

- Zmanjšanje dobe bivanja v Avstraliji od 3 na 2 leti.
- Zmanjšanje stopnje obvladavanja angleščine
- Bivši avstralski državljanji bodo lahko zopet zaprosili za državljanstvo po ponovnih dveh letih bivanja v Avstraliji.
- Prošnja za podelitev državljanstva se bo lahko odložila za 12 mesecev ako bo to v korist prosilca.
- Minister bo imel moč skrajšati zahtevano dobo bivanja v Avstraliji za osebo katero delovanje v inozemstvu je bilo koristno za Avstralijo.
- Otrok, katerega so adaptirale osebe, ki so avstralski državljanji, bo avtomatično dobil avstralsko državljanstvo.

- Otroci avstralskih staršev rojeni izven Avstralije se bodo lahko registrirali za avstralsko državljanstvo samo do svojega osemnajstega leta starosti.
- Avstralski državljan, preko 18 let starosti, ki karkoli stori v ali izven Avstralije, z namenom dobiti tuje državljanstvo, bo avtomatično izgubil pravice avstralskega državljanja v trenutku, ko prejme tuje.
- Izjema je le kadar je podelitev tujega državljanstva avtomatična. (Minister bo imel pravico odobriti druge izjeme).
- V prihodnosti bo zbrisan tudi naziv "British subject".
- Administrativne Appeals Tribunal bo imel pravico odločitve v slučaju pritožbe glede odbite prošnje za državljanstvo.
- Predlog, da bi izvrgli ime kraljice iz Zaobljube, katero izreče novi državljan ob podelitvi državljanstva, ni bil sprejet, ker ga je senat odbil.

TEŽKA USODA MALOŠTEVILNEGA NARODA

Življenje je pač tako hotelo, da smo Slovenci, radi našega geografskega položaja in zgodovinskih zapletitvev postali eden narodov z majhnim številom prebivalstva. Kot taki smo vedno bili, in še bomo tarča številnejših narodnosti.

Nismo sami, taka je usoda tudi drugih malih narodnosti. Vedno se morajo boriti in doprinesiti zrvne za svoj obstanek. Kar pogledamo okoli po Evropi, kjer bi človek radi visokega kulturnega nivoja pričakoval razumevanje in strpnost v odnosih velikih do malih. Pa ni tako. Baski v Španiji, Valonci v Belgiji, Frizijski na Holandskem, Baltijski narodi, pa številne narodne manjšine so pod stalnim pritiskom številčno močnejših narodov.

Gre nam Slovincem kaj bolje. Morda do neke mere. Res imamo v okviru jugoslovanske federacije svojo republiko, res da je narodnostna enakopravnost tam formalno zagotovljena. Res je tudi, da bi naše manjšine v Italiji morali efektivno ščititi tamošnji zakoni o manjšinah. Toda te pravice, ki so le zapisane z mrtvimi črkami, stvarnost pa je precej drugačna.

V Avstriji in Italiji Slovincem po malem, a zato neprestano poskušajo skrajševati pravice. Slovincem v Jugoslaviji, kateremu se za sedaj ni bati potujčevanja s strani severnih in zapadnih sosedov, grozi nevarnost iz jugovzhoda, ki je še prav posebno opasna, ker prihaja prihuljeno, v plašču raznih prijazno zvencejih gesel in ukrepov.

Slovenske skupine po svetu pa smo radi svoje maloštevilnosti pravtako pod pritiskom in se moramo često soočevati s situacijami, ki jih povzročata pretirano jugoslovansko ter ignoranca lokalnih faktorjev.

Zanimiv prikaz mentalitete s katero imamo opravka tudi Slovenci v Avstraliji nam daje sledeč članek, ki je izšel v letošnji februarski številki glasila slovenskih društev na Švedskem "Naš glas".

PA ŠE O "JUGOSLOVANŠČINI"

"V eni izmed septemberskih številčk časopisa Nordvstra Skanes tidning, je izšel ogorčen članek z naslovom "Det finns inget språk som heter jugoslaviska", ki ga je napisala slovenska rojakinja iz Landskrone A. Budja. Najbrž smo se že vsi kdaj znašli v podobni situaciji kakršno opisuje članek.

Ko so na sestanku predstavnikov raznih društev v Landskrone načrtovali delo za jesensko obdobje in je prišla na vrsto točka o natisu plakatov, se je oglašil mladinski predstavnik srbohrvatskega jezikovnega področja in predlagal, da se le-ti za Jugoslovane tiskajo v "jugoslovanščini". Slovenska predstavnica je seveda skušala takoj "opomniti" ostale, da vendar ne obstaja nobena "jugoslovanščina". "Tedaj pa je "poučil" nekdo prisotne, da poznamo v Jugoslaviji le srbohrvatski jezik, ostalo da so le narečne različice.

Avtorica članka se opravičeno vprašuje, če se zavedamo, kakšno škodo povzročajo takšne, milo rečeno zlonamerne izjave. Oseba, ki jo je izpustila, tega ni storila iz ne-poučenosti, nevednosti, marveč hote in vede škodi ostalim nesrbohrvatsko govorečim Jugoslovanom. Tudi taki in podobni sovražni pojavi namernega dezinformiranja okolice so vzrok, da se moramo Slovenci in Makedonci večkrat na vse kriplje boriti za nekaj minut ali vrstic v sredstvih javnega obveščanja na Švedskem. Tudi lagodnost, ko včasih ne reagiramo na napačne razlage o jugoslovanskih jezikih in različnih kulturah, pridenejo svojo.

In naj ne bo odveč, da še enkrat opomnimo, da je naša dolžnost in da zahteva naš ponos, da svoje okolje poučimo, da v Jugoslaviji govorimo srbohrvatski ali hrvatskosrbski, makedonski in slovenski jezik, da so vsi ti jeziki po Ustavi enakovredni in tako ne obstaja nobena "jugoslovanščina", kot npr. ne obstaja "nordijsčina".

K gornjemu lahko dodamo samo še to, da poleg seznanjanja našega okolja s pravilno jezikovno situacijo jugoslovanskih narodnosti, moramo storiti vse, da slovensčino vsaj med seboj obdržimo čimbolj živo. Nikakršno pisano pritoževanje na merodajne tuje in v stari domovini, čeprav morda tudi ne bo popolnoma brez učinka, ne bo imelo toliko praktične vrednosti kot dejansko podporo slovenskemu jeziku v izgovorjeni in še bolj pisani besedi.

Slovenci s svojim delovnim značajem in s svojo organizacijsko sposobnostjo, daleč prekašamo druge. O tem pričajo rezultati naše dejavnosti tu in doma. Dodajmo temu še večjo podporo vsem našim publikacijam in še večjo medsebojno slogoterpnost, ki naj postavi narodno zavest pred ideološke razlike; povdarjamo v javnosti predvsem svoje, slovensko ime, pa bomo tudi avstralski Slovenci dodali svoj delež k prizadevanju za obstoj Slovenstva.

KOROŠCI ZA MIR IN SOŽITJE

ODLOČNO IN DOSTOJANSTVENO - Sprizganimi svečami so demonstrantje postavili zahtevo: hočemo, da se otroci skupaj vzgajajo, šolajo in odrasčajo.

V petek 16. novembra je blizu 3000 ljudi v Celovcu zahtevalo izboljšanje - ne ukinitve dvojezičnega šolstva. Sodelovali so celo študentje, ki so prišli iz univerz v Salzburgu in na Dunaju ter Grazu.

Protestna povorka je potem z nešteti transparenti odkorakala proti poslopju deželne vlade, kjer so zbranim sprego-

vorili podpredsednik zveze slovenskih organizacij Franc Kukavica, ter kot zastopnik nemških simpatizerjev docen celovške univerze dr. Peter Ostettes. Deželni vladi pa so potem oddali posebno resolucijo s katero so zahtevali izboljšanje ne pa odpravo dvojezičnega šolstva na južnem Koroškem.

VELIKO IN NEPOZABNO PROSLAVLJANJE 30 LETNICE S.D.M.

Proslava 30. obletnice S.D.M. je za nami. Vsakomur, ki je sodeloval, številnim organizatorjem, delavcem, pa tudi onim obiskovalcem je bilo jasno, da je to praznovanje, ki je bilo tako odlično uspelo lahko je plod izrednih naporov, sposobnosti in požrtvovalnosti članstva S.D.M. ter njihove želje, da dostojno za beležijo ta mejnik slovenskega društvenega življenja v Avstraliji.

Vsi in vsak, ki je bil kakorkoli udeležen pri pripravah, od obrtniških strokovnjakov, do šolske mladine in od onih, ki imajo spretno roke za slikarski čopič, pero ali kuho, so dali od sebe najboljše kar zmorejo in ni čuda, da so vsi komentariji in opombe bili le pohvalnega značaja.

Proslava se je pričela načrtovati v glavnih podrobnostih že pred kake pol leta. Bil je vzpostavljen poseben odbor, katerega člani so si potem porazdelili de-

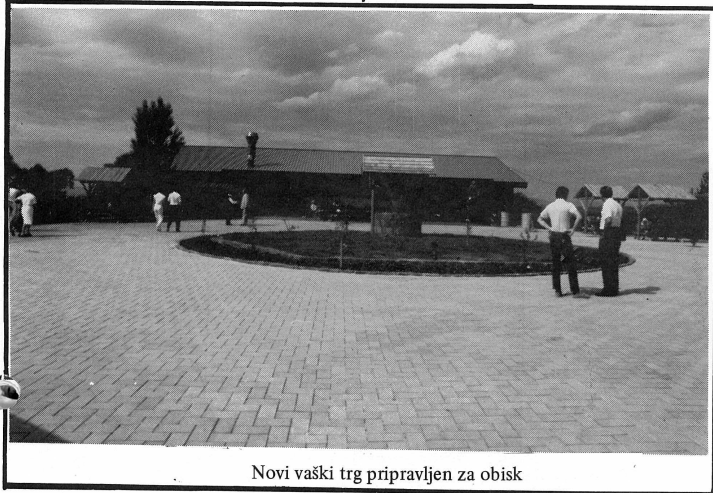
lo in ga izpeljali do sijajnega zaključka v nedeljo, 11. novembra 1984.

Proslavljanje se je porazdelilo nekako na tri week-ende.

V soboto, 13. oktobra je bil za člane S.D.M. in goste prirejen poseben večer o katerem smo že poročali.

V nedeljo, 4. novembra popoldne je bila vsakoletnemu cerkvenemu obredu ob znamenju v spomin umrlim članom dodana še zahvalna služba božja v dvorani S.D.M., katere se je udeležilo veliko število članstva.

V soboto, 10. novembra in v nedeljo, 11. novembra pa je bila glavna proslava z uradno otvoritvijo "Vaškega trga", akademijo, meddruštvenimi tekmovanji v balinanju in streljanju, razstavami slik in ročnih del, ocenjevanjem peciva, tekmovanjem otrok in seveda splošnim veseljem.

Novi vaški trg pripravljen za obisk

VSE JE PRIPRAVLJENO

Vsako, ki že dolgo ni bil na "Hribu" je že takoj ali ob vходу na zemljišče zapazil spremembe. Lepa asfaltirana cesta do glavnega poslopja obdana na zgornji strani z lučmi, ob spodnji pa s pestro cvetočim cvetjem in drevoredom, ki je vsako leto vse večji.

Od lepo okrašenega znamenja se je videl na dom napis v dobrodošlico z emblemom, ki ga je za 30. obletnico zamislil naš poznani Relja Plavšak in pa osvetljenim slovenskim nageljnomo v obliki, kot je na medaljonih, katere imajo vsi ustanovni člani društva.

Seveda je vsakogar najpreje zanesla pot na novi vaški trg, ki je v par mesecih bil skonstruiran na ploščadi med dvorano in Mladinsko kočjo.

Še pred par tedni je zgedalo vsakomur ki ne pozna pridnih slovenskih rok, da do proslave ne bo dokončan. Toda zmotili so se. Vse je bilo v najlepšem redu, površina lepo tlakovana, "barbecue" izgotovljen, prostor za parkiranje trden in čist. V sredi trga pa pravi starodavni vodnjak. Okoli so bile postavljene mize in klopi s strehami za senco. Ob poslopiju mladinske kočje pa stojnice, ki so nam obudile spomin na naše stare vaške sejme. Seveda tudi mlaj ni manjkalo. Ob otroškem igrišču je stal, visok s trakovi slovenskih barv, ob katerih so se privlačno majale dobrote in vabil korajžneje, da jih pridejo iskat.

Oblaki na nebu so sicer napovedovali neurje, vendar to ni ostrušilo množice, ki se je okoli pete ure popoldne pričela zbirati in ni bilo dolgo, ko si videl obiskovalce vsehovosod. Od balinišča, kjer so se potegovale za pokale številne ekipe slovenskih društev iz Avstralije, do lovske kočje in strelišča, kjer so že od zjutraj i-

meli tekme in do jedilnice in stojnic in razstavnih slik ter ročnih del, so hodile skupine in posameznik gledali, komentirali pa tudi kupovali.

Stojnice so jim nudile slovenske gramofonske plošče in kasete, nageljne, vzenine, knjige, lesne izdelke, vinske steklenice s spominskimi etiketami in tudi že naročila za knjigo "Slovene from the earliest times", ki bo predvidoma izšla nekako v marcu.

Otvoritev trga

Ob pol šestih pa so bili preko ozvočenja pozvani vsi, da se zberejo okrog vodnjaka za uradno otvoritev vaškega trga.

Predsednik Mandelj je po kratkem pozdravu povabil g. Aleksa Kodilo, podpredsednika S.D.M. in dolgoletnega vodjo gradbenega odbora, naj pristopi in uradno odpre "Vaški trg". Z zahvalo vsem, ki so sodelovali, je Aleks odgnil s plošče na vodnjaku zaveso, pod katero je bila vzdana bakrena plošča s primernim posvetilom.

Ker je izgledalo, da se hitro bliža naliiv, je bila ta ceremonija skrajšana in prisotni so bili pozvani, da se zberejo v dvorani.

Akademija

Po malo daljšem presledku se je pričela slavnostna akademija, katero sta z živahnim napovedovanjem povezovala gospa Helena Van De Laak in Stanko Prosenak.

Najprej je nagovoril zbrane predsednik S.D.M. g. Peter Mandelj (govor objavljamo v celoti na drugem mestu). Sledil je pester in dobro uvežban spored, ki ga je pričel z deklamacijo svoje prilžno-

Dve brhki dekleti Sonja Kraner in Marjeta Baligač ob pripenjanju rdečih nageljnov

stne pesnitve g. Jože Judnič. Takoj za njim je nastopil in zbrano zapel mešani zbor S.D.M. pod vodstvom g. Branka Sosiča tri pesmi in sicer: Slovenska pesem, Plovi, plovi ter Home, sweet home. Sledil je zopet g. Judnič z recitacijo Prešernove zdraviljice. Za tem so nastopili lo do 11 let stari učenci iz šole S.D.M. s folklornimi pesmi: Dopasi, Ob bistrem potoku je mlin, Na planincih, Po zeleni trati, Jaz pa ti, pa židana marena. Mladi pesalci so bili: Nataša Urbas, Toni Adamič, Brigita Judnič, David Markič, Frances in Erik Gelt, Nadin Sosič, Igor Brgoč, Margaret Kastelic, Stan Ašenberger, Veronika Smrdel, Damijan Pišotek, Jana in Aleš Brgoč, Barbara Smrdel in Tonček Urbas. Plesali so pa po vižah harmonike Viktorja Lampeta.

ZA tem je Sonja Kraner deklamirala v lepi slovenščini pesnitev Vojana Arharja "Vezi".

Prisrčno je bilo gledati naše najmlajše, ki so se pripravili za to priliko z rajanjem na pesnico "Navzgor se širi rožmarin", katero je zapela Brigita Judnič. Nastopili so: Tina Čuk, Johnny Judnič, Tina Barat, Tanja Marsič, Simon Penca, Nataša Pišotek in Samantha Penca.

Gospa Ljubica Postružin, ki nam je že pred meseci na kulturnem večeru pokazala kako sposobna recitatorka je, se nam je ob tej priliki predstavila z odlično izvedeno deklamacijo Prešernove pesmi "Nezakonska mati".

Naša ljudska pesnica gospa Marcela Bole, ki za vsako priliko kaj "zrima", nam je potem deklamirala pesem "Ob 30. obletnici S.D.M."

Gospa Draga Gelt, ki je kareografirala vse folklorne plesne tega večera, nam je pripravila prijetno presenečenje. Saj običajno vidimo le gorenjsko narodno

nošo. Tokrat pa smo videli tudi druge slovenske. Tako so na primer v naslednji točki programa nastopili mladinci in mladinke oblečeni v belokranjsko nošo in precizno zaplesali tamošnje narodne plesne: Lepa Anka, Volinsko kolo. Hruške, Jabuke, Slive in Igrajkolo. Ob spremljavi harmonike, katero je igral naš priznani mojster Branko Tomažič - Srnc, so v tej skupini nastopili: Suzie Vičič, Edi Štemac, Lidija Markič, Toni Adamič, Nataša Spilar, Aleš Brgoč, Julie Krnel, Damijan Pišotek, Jeanette Urbančič, Stan Ašenberger, Betty Tomšič, Erik Gelt, Sonja Oberstar, David Markič, Andreja Hojak in Igor Brgoč.

Veronika Smrdel je v neoporečni izgovorjavi slovenščine, nato deklamirala Simona Gregorčiča "Soči".

Nato je nastopil pevski zbor iz Geelonga pod vodstvom neumornega g. L. Furlana., ki že tudi kakih trideset let žrtvuje svoj čas za slovensko zborovsko pesem v Geelongu.

Mala Samantha Penca je kljub tremi lepo povedala Ludvika Cegljarja pesnico "Tri rožice".

Starejši mladinci in mladinke so nato zaplesali narodne plesne iz Prekmurja: Tkalečka, Marko skače, Točak, Gospodgospa in Samarjanka. Nastopajočim se je videlo, da so izvajali ples z občutkom in zadovoljstvom, katero se je še povečalo z navdušenim vzušjem, ki je vladalo med gledalci.

V tej skupini postavnih fantov in deklet so nastopili: Sonja Kraner, Pavel Bevc, Lidija Markič, Adrian Zele, Michelle Kraner, Suzie Prosenak, Linda Štoffa, Peter Bevc, Majda Barič, Toni Adamič, David Markič, David Krnel, Smilija Arnuš, Stan Ašenberger, Tanja Brgoč in Mark Tavčar.

Novi paviljon za pečenje na ražnju. Sedaj se bo lahko peklo ob vsakem vremenu.

Gospa Marcela Bole in gospodična Marjeta Baligač med nastopom

Tudi naši najmlajši so pokazali kaj znajo

Letošnja lepota S.D.M. Marjeta Baligač je nato recitirala pesnitev Pioneers, ki jo je napisal avstralski pesnik Banjo Patterson.

Potem, ko je bila s tem akademija zaključena, so sledili nagovori uradnih gostov.

Senator Miša Lajovic je čestital vsem članom društva na jubileju ter na uspehih, ki jih je v svojem dosegu. Dejal je, da kakor smo maloštevilni, jo ni stvari, katero Slovenci s svojim pridnim delom in sposobnostjo ne bi mogli doseči kadar smo složni.

Ministra za Imigracijo in Etnične zadeve Viktorije je zastopal Chairman Ethnic Affairs Commission g. Gary Sheppard. On je v svojem nagovoru med drugim dejal, da ga je poleg izredno lepega centra posebno presenetilo veliko število sodelujoče mladine. Omenil je tudi, kako s ponosom bi gledali na uspehe društva vsi, ki so skozi 30 let doprinesli svoj delež in ki sedaj niso več med nami.

Za njim so se na odru ob predsedniku S.D.M. g. Mandelju razvrstili predstavniki bratskih društev ter prinesli čestitke in darila. Takole so se razvrstili: Za Slovensko dvomestno društvo Albury-Wodonga Branko Jerin, za društvo "Veseli lovci" St. Albans Jože Caf, za Planico Springvale Lojze Kovačič, za Istro Social Club Romano Denčič, za Slovensko zvezo Geelong Jože Ramuta, za Slovensko društvo Riverland Tanjo Prešeren, za "Jadran" Rudi Iskra, za Slovensko društvo "Triglav" Sydney Peter Kropce, za Lovsko družino Geelong Rudi Varga, za Slovensko društvo Sydney Ivan Koželj, za Medžimursko društvo "Mura" Štefan Kolarič, za Slovensko društvo Canberra Ivan Šavle, za Istrjanski klub "Učka" g. Jack Met ter predstavnik Slov. društva Planica-Woolongong.

Čim je bilo gotovo skupno fotografiranje vseh častnih gostov pa je prišlo do zaključene točke sporeda, na katero so vsi z napetostjo čakali, saj je bila napa-

Čudovito uspeli nastop folklorne skupine

Postavni fantje in dekleta ob izvedbi "prekmurskih plesov"

vedana kot veliko presenečenje. In tako je tudi bilo.

Oglasili so se poskočni zvoki koračnice in vsi pogledi so se obnili v ozadje dvorane, od koder so prikorakale dekleta. Obležene kot "marching girls" ene v bellem, druge v modrem in tretje v rdečem so pripeljale v dvorano repliko velike torte, ki je bila narejena v treh stopnjah in tudi te v slovenskih barvah.

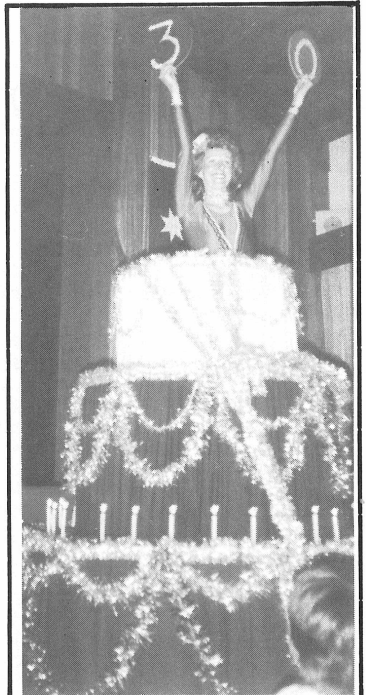
Ko so pripeljale torto v ospredje dvorane, so odkorakale na oder, kjer so ob ploskanju gledalcev izvajale različne forme tako, da so se naše tri barve prepletale, med tem, ko so ne "torti" prižgali 30 lučk. Na domenjen znak se je vrh torte odprl in iz nje je stopilo ena naših najbolj poznanih brhkih Slovenk z veliko številko 30 v rokah.

Kar spontano je po vseh dvorani zadnelo "Happy Birthday" in nato še "Kolkor kapljic..."

Težko je opisati ginjenost in navdušenje vseh prisotnih. Še težje, skoraj nemogoče pa je izreči zadostno pohvalo vsem, ki so sodelovali pri programu, posebno našim učiteljicam, ki so pripravile pesalce in kareografirale plese to je g. Dragi Gelt, gospe Magdi Pišotek in gospe Mariji Penca.

Vsi tisti pa, ki so bili prisotni pri rojstvu S.D.M. pa so z veseljem in ginjenostjo občudovali sadove, ki jih je zasejalo seme, katerega so pred 30 leti vsejali na plodovita tla.

Po akademiji so častni gostje odšli v jedilnico, kjer so bili primerno pogoščeni, v dvorano pa so bile kar hitro prinešene mize in kmalu so v njej odmevali zvoki plesnega orkestra.

Na vrhu torte z številko 30 v roki, ni nihče drug, kot nasmejana gospa Marija Penca.

"Marching girls" so navdušile publiko z odličnim nastopom

Ocenjevanje peciva in stojnice

V nedeljo, 11. novembra pa so se tekme v balinanju in streljanju nadaljevale že od jutra.

Okoli enajste ure dopoldne pa je bil hrib že zopet poln ljudi., ki so si prišli ogledat atrakcije tega dne.

Gospa Anica Kodila, ki je imela zahtevno nalogo skrbeti za stojnice, ročna dela, je imela sedaj polne roke dela z sprejemanjem in razstavljanjem peciva, ki so ga naše gospodinje pripravile za natečaj najlepše okrašenega in najokusnejšega. Kakih petdeset različnih slaščičarskih mojstrov in je bilo razstavljeno v šolski sobi na ogled publiki in za ocenjevalno komisijo, katero je pripravil naš slaščičarski ekspert Ivan Majcen.

Na stenah šolske sobe pa so otroci šole S.D.M. razstavili svoja dela in pokazali kako pridni so bili med letom.

Kmalu okoli poldneva se je nabralo že toliko obiskovalcev, da je zmanjkalo prostora za parkiranje in so mnogi morali pustiti avtomobile kar na cesti.

Zares nekaj lepega nam prikazuje tale slika z razstave peciva

Slikarska razstava

Slikarska razstava je bila tokrat zopet v Mladinski koči in je, vsaj tak je bil videz, pri obilici drugih atrakcij morda zgubila na pomembnosti. Kljub temu pa si ob vsakem času tudi v tem prostoru našel ljudi, ki so z zanimanjem ogledovali slike ter vezenine, keramiko in druga ročna dela, ki so bila razstavljena istotam.

Mnogi so se dalj časa zaustavili pri idrijskih čipkah, katerih izdelovanje je prikazovala gospa Jelka Pirnat.

Tudi okoli slikarja Vasje Čuka, ki si je napravil začasni "atelej" pred vhodom v razstavni prostor, so se neprestano zbirali gledalci ter občudovali kako je s par potezami in v manj kot desetih minutah pričaral na papir portret raznih "modelov".

Slike so tokrat postavili na ogled: Angeli Lydia, Čuk Vasja, Favier-Zorzut Romana, Gec Zora, Gelt Draga, Jakovac Štefka, Jenc Ivan, Koder Jože, Kodrič D. John, Nemeč Jane, Pišotek Magda, Požar - Burgar Darko, Prpič Kaja in Roeder Neva. Ročna dela pa: Barat Franika, Barat Milenca, Eletva Nina, Hatmat Helen, Jakovac Štefka, Kodila Anica, Lampe Viktor, Maršič Kristina, Mertik Marija, Oblak Milka, Pirnat Elka, Prosenik Angela, Tavčar Milka, Tavčar Zvezdana, Uršič Marija in S.T. Wargel.

Razstavo pa so v glavnem organizirali Božo Lončar, Anica Kodila ter Vasja Čuk in Romana Favier - Zorzut.

Tudi "Businessi" na ostalih stojnicah so bili zelo živahni, saj so poleg drugih stregli tako izkušeni "businessmani" kot Ivo Leber in tako poznane osebnosti kot Marcela Bole. Le težko je bilo izmakniti se njih odgovornosti.

Mladina, mladina

Mladine, od najmanjših do starejših "najstnikov" se tokrat ni manjkalo, kar je bilo zelo opogumljivo videti. Bil je tudi njih praznik, čeprav je večini njih bilo težko razumeti pomembnost praznovanja. Sandra Krmel, ki letos vodi delovanje mladostnikov, ni imela nobenega problema dobiti tekmovalce za "športne tekme mladine" in še dolgo potem, ko se je formalni del teh tekem končal, so se otroci še vedno poskušali v raznih panogah.

Rezultati

Po četrty uri popoldne se je pričela polniti dvorana za razglasitev rezultatov tekmovalnj, licitacijo peciva in nato ples.

Ko je bilo pecivo prineseno v glavno dvorano so bile naznanjene zmagovalke, ki so dobile lepe trofeje, katere so darovali tvrdka Marija Cvetko - Maclean Delikatessen, Caroline Zagorc in Danica Kozole. Potem, ko je vsaka gospodinja, ki se je udeleževala v tej kompeticiji, dobi-

Takole so se pred kamero postavili predsedniki in predstavniki slovenskih društev

GOVOR PREDSEDNIKA S.D.M. G. PETRA MANDELJANA NA PROSLAVI 30-LETNICE S.D.M.

Distinguished guests - Ladies and gentlemen

30 years of S.A.M. is something to be proud of, after all Slovenian Association of Melbourne was one of the first Slovenian Organizations in Australia, therefore that makes us the oldest.

It is an honour to be here today with you as the president of S.A.M organization which is working un-biasly and idealistically for the benefit of our Slovenian Community for the past 30 years.

In the past few years the third generation of members started to participate in the committee of our association, which is good and positive indication that we can and will retain our culture and tradition for future generations to come.

Our cultural and recreation centre is currently offering sporting, cultural and educational facilities.

And we are hoping in years to come that we will be able to expand into other different fields, and most importantly to play a larger part for the needs of our older members.

I am delighted and I am sure so are our members, to have with us here to-day such distinguished guests as:

Senator for N.S.W. Mr Misha Lajovic

Mr Gary Shepart - Representative of the minister for Immigration and Ethnic affairs of Victoria

Mr Mathew Vodusek - direktor Euro Furniture and Mr Cvetko Stantic

Helena and Ivo from radio 3 EA

Marijan Peršič - editor of Vestnik

Slovenska zveza Geelong - Jože Ramuta

Slovenski prim. soc. klub Jadran - Franc Iskra

Slov. dvomestno društvo Snežnik - Branko Jerin

Slovensko društvo Planica Springvale - Lojze Kovačič

Slovenska lovska družina Geelong - Rudi Varga

Medžimursko društvo Mura - Stefan Kolaric

Istra Social Klub - Romano Dencic

Istra Club Učka - Jack Mirt

Slovensko društvo Riverland - Tanja Prešeren

Slovensko društvo Canberra - Ivan Šavle

Slovensko društvo Sydney - Ivan Koželj

Slovensko društvo Triglav Sydney - Peter Kropce

Slovensko društvo Planica Wollongong

Veseli lovci St. Albans - Jože Caff

Celebrating 30 years of S.A.M. is a remarkable achievement for such a small community.

Our founders 30 years ago layed foundations of friendship and good will we retain right through all these years, and I hope that our children will follow in our footsteps and continue to build onward for many years to come and be proud and worthy citizens of our new country Australia.

Dobro došli dragi rojaki od severa do juga iz širne Australije. Dobro došli na 30. obletnico S.D.M., saj danes praznujemo skupno proslavo vseh nas. Danes je tukaj prisotno preko petnajst predsednikov in predstavnikov raznih organizacij in društev in to od Brisbane do južne Avstralije. Danes smo tukaj, da slavimo skupno ta naš zgodovinski čas naših Slovencev in da si prijateljsko podamo roko in pogovorimo o naši preteklosti in bodočnosti, nas in naših potomcev naroda izpod Triglava. Saj se trudimo in usmerjamo naše napore predvsem temu, da naši mladini ohranimo naše običaje in zavest pripadnosti slovenskemu pokoljenju. Vse to lahko storimo le s pomočjo vse slovenske skupnosti v Melbournu in s prijateljskim sodelovanjem ostalih slovenskih organizacij.

Torej dragi rojaki skupno s sodelovanjem in medsebojnim zaupanjem bo bodočnost prinesla uspeha nam in našim potomcem.

50 različnih mojstrov in peciva je pritegnilo na ogled mnogo obiskovalcev in sladokuscev

la od gospe Kodile lep nagelj v priznanje, je šlo pecivo "na boben". Ni trajalo, da je bilo vse pokupljeno in S.D.M. za 424 dolarjev bogatejše, saj so udeležence vse pecivo podarile društvu.

Za tem so bili naznanjeni zmagovalci v literarnem natečaju, balinanju in streljanju (Rezultati so objavljeni na drugem mestu).

Literarna dela so ocenjevali: Irena Škofič, V. Bole, T. Mohar in M. Peršič.

Okoli šestih zvečer se je vreme, ki je nekako grozilo že cel dan, v resnici skisalo in nagnalo ljudi pod streho. Kuhinjsko osebje, ki je cel dan delalo s polno paro in zadovoljevalo s svojo okusno hrano številne želodce, se ni moglo oddahniti do poznega večera, čeprav je odlični barbecue na "trgu" preko celega dneva pekel zrezke in čevapčiče in ni bilo trenutka, da ne bi imeli "customerja", ki bi čakal v vrsti na postrežbo.

Prišel je čas, da so odšli avtobusi z gosti v "interstate" in prišel je tudi čas, da so se končno mogli odpočiti številni delavci, ki so toliko storili, da je praznovanje uspelo. Z zadovoljstvom so lahko ocenili svoje delo kot uspešno tako na moralnem, kot tudi na gospodarskem polju.

Uspešnih 30 let S.D.M. se je kronalo z uspešno proslavo.

STE PORAVNALI NAROČNINO?

IZ LEPOSLOVNEGA NATEČAJA S.D.M.

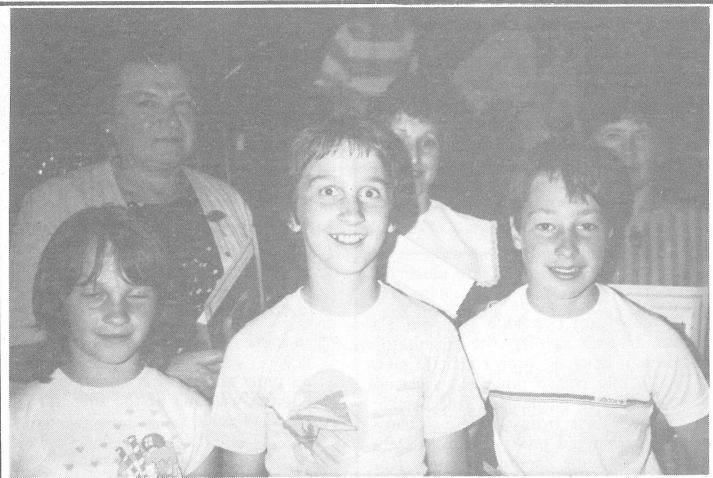
KORENINE SLOVENSkih PLANIN.

Blizu Tolmina je na malem griču stala stara hiša, katera je že začela razpadati. V njej je živela Povšetova družina mama in trije otroci, očeta pa jim je vzela vojna. Pri Povšetovih je vladala žalost, saj so imeli samo hišo in malo zemlje na kateri niso pridelali zadosti hrane za vse. Mama je hodila na delo k bolj premožnim kmetom in tako se vračala zvečer domov s kosom kruha, katerega je prinesla za svoje otroke. Tone je bil starejši sin v družini in je skoraj dopolnil sedemnajst let. Začel je premišljevat kako bi se zaposlil in z denarjem pomagal mami preživljati družino. Dolgo je premišljeval in se končno odločil, da pove svoje načrte prijatelju Milanu, kateri je živel v Tolminu. Takoj naslednji dan se je napotil peš do njega. Ko pride blizu njegove hiše zagleda Milana na vrtu in Tone zavpije glasno: 'Dober dan, Milan!' 'Dober dan' Tone začudeno odzdravi Milan. 'Kaj je novega, da si prišel k meni?' In Tone mu začne pripovedovati svoje načrte, da bi se rad zaposlil in z denarjem pomagal mami prebrestiti pomanjkanje v družini. To je dobra ideja, mu reče Milan. Samo ne vem kako začeti, kam naj se napotim prvo, je preplašeno govoril Tone. Ti bom jaz pomagal, reče Milan.

Veš Tone, pred par dnevi sem čital v časopisu, da so v Ljubljani zgradili novo tovarno, katera se imenuje 'Lito-stroj' in da tam iščejo veliko delavcev. Res, se začudi Tone. Oh, vzdihne samo daleč je in tam nobenega ne poznam.

Nato mu Milan reče: 'Jaz imam strica v Ljubljani, ako hočeš njemu pišem in on ti bo gotovo pomagal'. Prosim Milan, piši mu kar takoj, da ne bo prepozno. In res Milan mu napiše pismo in že v par dneh pride odgovor od strica rekoč, da je Tone sprejet na delo. Tone je bil zelo vesel novice ali pozneje je začel premišljevat kako vse te načrte povedati mami. Skrbelo ga je, kako bo ona vso to odločitev sprejela. Kar takoj jo začne klicati mama, mama kje ste? In se ni oglasila, zato je odšel za hišo in jo vidi, da tam, daleč po stezi nese butaro drv in za njo pa skakača njegova sestrica in brat. Tone je nato stekel naproti ji vzel butaro drv in jih nesel domov. Med potjo pa ji je začel govoriti svoje načrte in končno odločitev. Mama je poslušala in obraz se ji je zresnil in je dejala: 'Sin moj, pojdi v svet, ako je tvoja želja, saj veš, da jaz ti ne morem veliko pomagati. Samo rečem ti, bodi priden in pošten tako, kot je bil tvoj oče'. Hvala mama, ji je odgovoril Tone. Takoj naslednje jutro se je Tone poslovil od domačih in se napotil proti avtobusni postaji. Še predno je prišel do ceste se je ozrl nazaj proti domu in je videl mamo, ki je stala na pragu in si z predpasnikom brisala oči. Takrat je šele začutil bolečino svoje matere. Ali on se je tolažil s tem, da ji bo pomagal. Nato je že za ovinkom pripeljal avtobus in Tone je vstopil in se odpeljal po Soški dolini proti Ljubljani. Na postaji ga je pričakal Milanov stric in ga takoj peljal v novo tovarno. Takoj naslednji dan je nastopil službo in začelo se je za njega novo življenje, novo okolje, novi obrabi in kmalu je našel nove prijatelje. Tako so potekali dnevi in tedni in se je kar hitro privadil na mestno življenje.

V tovarni so bile zaposlene tudi ženske, s katerimi je on postal kmalu dober prijatelj. Posebno všeč mu je bila ona, zelo tiho dekle, katera se ni družila z njimi in Tone ni vedel kako bi se ji približal. Bila je vitka in njeni kodrasti lasje so ji padali na obraz. Neki dan gre mimo in jo pozdravi: Dober dan, kako ti je ime, jo vpraša. Režika sem, mu odgovori ona. Kako pa je tebi ime, nadaljuje ona. Jaz pa sem Tone. Nato sta odšla vsak na svoje delo. Čez nekaj dni se ji Tone zopet približa in jo povabi na nedeljo v kino. In Režika mu odgovori, da ne more. Zakaj pa ne, jo začudeno vpraša on. Zato, ker grem ob nedeljah zvečer v stolnico k maši. K maši hodiš, se začudi Tone.

Nagrajenci natečaja za 30. letnico S.D.M.

Kaj ti ne greš, ga vpraša Režika. Seveda grem in to tudi v stolnico ali tebe tam se nisem videl. Dobro – se dobiva pred stolnico zvečer. Potem je Režika začela premišljevat besede, katere ji je govorila njena mama, ko je odhajala od doma Režika, bodi previdna, kadar se ti bo približal fant. Glej, da bo veren, dobro vzgojen kot otrok, dober fant in tudi dober mož. Misli si je mogoče je pa ravno on tisti. In prišla je nedelja. Že zgodaj se je odpravila in šla peš proti cerkvi. Že od daleč zagleda Toneta, ki se je pred cerkvi pogovarjal s prijateljem. Ni jih pozdravila, kar mimo njih je odšla v cerkev.

Ko je proti koncu maše po vsej cerkvi zadonela pesem 'Marija skoz življenje voditi srečno znaš', takrat je zadlišala, da nekdo v bližini krasno poje nato se je malo ozrla in je spoznala, da je Tone. Po maši jo je spremljal do stanovanja in med potjo sta si imela veliko za pogovorit kajti čutila sta, da sta si vsaki dan večja prijatelje. Neki dan ji je Tone zaupal, da bi prekoračila mejo in odšla v Italijo od tam pa naprej v Avstralijo. Ona mu na to ni nič odgovorila. Nato pa on nadaljuje: Veš Režika, moj sosed je v Avstraliji in on se ima doli zelo dobro. Ima že svoj avto in kaj še vse. Potem je tudi njo potegnila želja in je rekla: Dobro, greva tudi midva. In res čez noč sta se znašla v Trstu vsa premočena, kajti bila je huda nevihta. Tam so jih poslali v skupno taborišče in sta čakala na odhod v Avstralijo. Še pred odhodom sta morala skleniti zakonsko zvezo. Po letih čakanja sta le odpotovala z ladjo proti Avstraliji. Po dolgih tednih vožnje sta pristala v Avstraliji, kjer sta moralna zopet v taborišče. Čeprav se je Tone oziral za sosedom, kateri je bil že tu in je slišal, da ima avto, ga ni bilo od nikoder, da bi mu pomagal. Takrat se je šele zavedel, da je bil prevaran. Pozneje sta našla delo in malo sobico in tako sta sanjala o lepši bodočnosti in da se bosta nekoč vedno vrnila nazaj v svojo rojstno domovino Slovenijo. In res pridno sta delala in varčevala. In čez leto dni je prijokala na svet mala hčerkica, kateri ime sta dala Mary. Zelo sta jo bila vesela.

In Mary je rasla, kričala in se smejala ter staršem bila v veselje. Ali kaj hitro je morala iti v varstvo čisto tuji ženski in mamica se je morala vrniti nazaj na svoje delo. Še naprej sta pridno delala in varčevala z željo, da bi si čimprej kupila hišo. In res čez nekaj let so se vsi preselili v prav novo hišo. Tam so si zopet našli nove prijatelje. Tudi Mary se je kmalu navadila na nove prijatelje in se vsaki dan z njimi igrala. Neki dan je bila povabljena k prijateljici Janet, katera je bila Avstralka in stanovali so čez cesto. Ona je praznovala svoj rojstni dan. In mamica je Mary lepo oblekla, ji zavila v lep papir darilo ter spremila čez cesto. V hiši, kjer je stanovala Janet je bilo že zelo živahno. Kar naenkrat je bilo vse ti-

Moja domovina je Slovenija,
Moj dom je Avstralija!

Prihajam iz prelepih kočevskih gozdov. Ravno letos mi poteka 13 let bivanja v novi domovini Avstraliji.

Spominjam se: kot skromna deklica, nerazgledana, nisem pomislila takrat na brate, sestre na zeleno Slovenijo. Hitro sem se odločila za tujino. Saj ravno v tistem času je bila pot brezplačna.

Tri dni po prihodu v Avstralijo, sem se že zaposlila. Moje delo je bilo umazano, veliki kosi železa pod strojem so mi do krvi opraskali roke.

Potajila se mi je grenka žalost 'na dom', na 'Slovenijo'.

Leta to potekla in z njimi je zrastle tukaj lepa mala Slovenija, na čudovitem, zelenem gričku v Elthamu, ki se imenuje Slovensko društvo Melbourne.

V srcu si mi, draga Slovenija – doma in v Avstraliji.

Anica Smrdel

ho. Vsi so bili zbrani v hiši ter občudovali darila. In Janet čita: To darilo je od moje mamice in očka, naslednje je bilo od njene stare mame in ata. Ko mala Mary to sliši, povese glavo in se pomika proti vratim, kar naenkrat zbeži ven in steče proti domu. Mama je takoj opazila, da nekaj ni v redu in jo vpraša: Kaj je Mary? In ona plane v jok in reče: Veš mami, Janet ima staro mamo in starega atka, kaj pa jaz, nimam pa nič. In mamica jo je potolažila: Tudi ti imaš se stare starše, tam daleč čez morje. In kedaj jih bom videla, je vprašala Mary. In mamica je nadaljevala kadar bomo imeli zadosti denarja, takrat se bomo z avionom odpeljali tja, kjer ona dva živita. Ko je Mary že hodila v šolo so se odločili, da odpotujejo na obisk v Slovenijo. Mary od veselja ni mogla spat in štela je dneve, ko bo prvič videla svojo staro mamo.

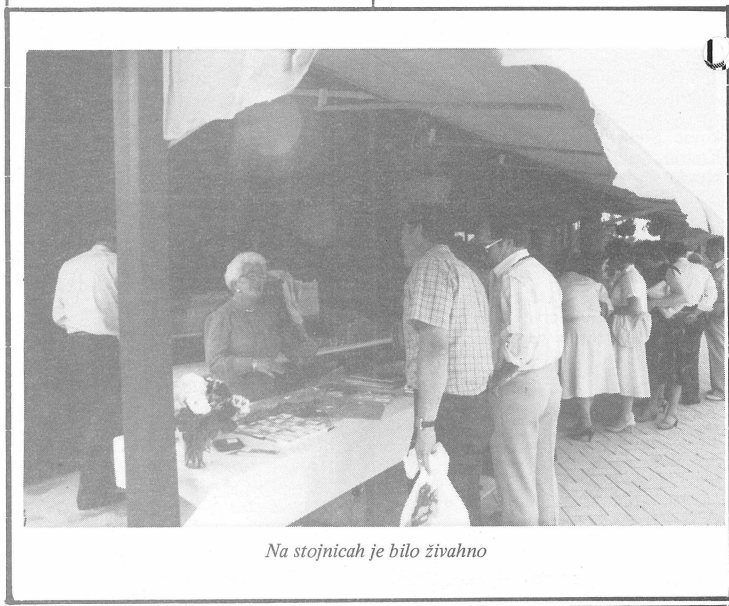
In prišel je dan, ko so sedli na avion in se odpeljali proti domovini. Mary je bila vožnja z avionom zelo všeč saj se je prvič vozila z njim in kar hitro je prišel čas, ko so pristali na Brniku. Nato so sedli na avtobus in se odpeljali proti Tolminu. Mala Mary je občudovala lepote Slovenije, posebno so ji bile všeč planine, katere so jih pozdravljale, ko so potovali po Soški dolini. Kar hitro so se znašli pri stari mami na Tolminskem, ali ona je že bila onemogla in je ležala v postelji. Utrnila se ji je solza, ko je spoznala svojega sina, kateri se je vrnil po dolgih letih čakanja, snaho Režiko ter malo vnukinjo Mary je pobožala po laseh.

Na Tolminskem je takrat bila še pomlad in na senožitih je bilo polno rožic vseh barv, katere je Mary natrgala in je šopek odnesla stari mami. Nato je stekla ven, poslušala ptico kukavico, katero je prvič slišala. Potem je zaslišala potrkovanje zvonov po cerkvah in je vprašala očka zakaj zvonijo in ji je razložil, da zvonijo, ker bo jutri nedelja in pojedemo v cerkev. Vse to je bilo novo zanjo in se je počutila kot da živi v pravilni deželi.

In čas jim je potekel in morali so se posloviti od prelepe Slovenije in od domačih in znašli so se zopet v novi domovini Avstraliji.

In leta so minila hitro in Mary se je vpisala na srednjo šolo, jo končala in nato nadaljevala na višji šoli. Tam je spoznala fanta, kateri je bil po rodu Avstrec. Z njim sta si bila dobra prijatelja. In sčasoma se je med njima vnela ljubezen in spoznala sta, da sta drug drugemu všeč. Veliko je Mary njemu govorila o Sloveniji, deželi od koder prihajajo njeni starši in Robert, kakor mu je bilo ime, jo je z zanimanjem poslušal. Ko sta čez leta diplomirala, sta sklenila, da se bosta poročila. In Robert je dejal: Svatbo bova imela čimbolj skromno, nočem nobenega razkošja ali na poročno potovanje pa želim potovati tja, v tisto deželo, od katere sem toliko lepega slišal, to je Slovenija.

Marica Birs

Na stojnicah je bilo živahno

LEPOSLOVNI NATEČAJ NAŠIH ŠOLARJEV

At the moment I go to Dandenong High to learn Slovenian and it is pretty easy because my parents talk it at home and I have been to Slovenia twice....

I go to the Slovenian club (Planica). We have a dance every first Saturday of the month. Everyone enjoys themselves and sings and dances and eats.....

When I am older I would like to remember that I am Slovenian and if I have children tell them about Slovenia and what it's about.

Wendy Lenarčič
Age 13.

Whenever anybody asks me what nationality I am - I reply - Slovenian. Although most of the time they do not know what 'Slovenian' is, I explain because I am proud of Slovenia.....

I am particularly proud of the Slovenian national costume because I had the privilege to represent Slovenia in "Moomba" for two years wearing the national costume. In the future! I would like to keep the Slovenian culture alive in my heart.

Margarete Rozman
Age 15.

TEKMOVALCI

At S.D.M. I feel welcome because of all the Slovenians there that trust you and give you things to do. The people at Eltham are happy and so are the people who come up to see how we operate the place. The reason, why the visitors are happy is that everybody makes them feel welcome and happy. The people at Eltham do give us things. A trampoline, video machine, slide see-saw merry-go-round. All that is for kids....

Now all of this being a Slovenian except when I am teased (at school) makes me feel such a happy Slovenian. So happy I want other Slovenians to be happy.

Eric Gelt
13 years.

My parents were both born in Slovenia and came to Australia to live. I am proud to be from Slovenian parents. My parents speak to me in Slovenian in order to keep me up with my Slovenian Heritage....

Recently my dad and mum took me and my two sisters over to Slovenia. It was great! Slovenia has beautiful countryside which is green, and filled with many wildflowers and tall fir trees. In Slovenia the way of living is different to ours in Australia....

Beca

Because my parents come from Slovenia I immediately felt at home (in Slovenia) and I belonged even though by birth I am Australian I am a Slovenian too.

Damian Pišotek
Age 12.

Mixing with Slovenians is different than mixing with people of other nationalities. I can relate to Slovenians better. We mostly have the same goals in mind, making a good life for ourselves and our future families. I have many friends of different nationalities. We are all very close but their is a special link missing. I feel I can rely on Slovenians and I like them to know they can rely on me. My father, even though he isn't Slovenian, was accepted in the Slovenian community with open arms.

Tania Butkeraitis
15 years
Dandenong Slovenian School.

I was born in Australia and I go to an Australian school. On Sunday I go to a Slovenian school too. I do lots of pictures and lots of writing. We have Slovenian school for two hours. Sometimes it is fun. When the whole class gets out of school it's more fun and you get to play. That is why I like going to Slovenian school.

Frances Gelt
Age 10.

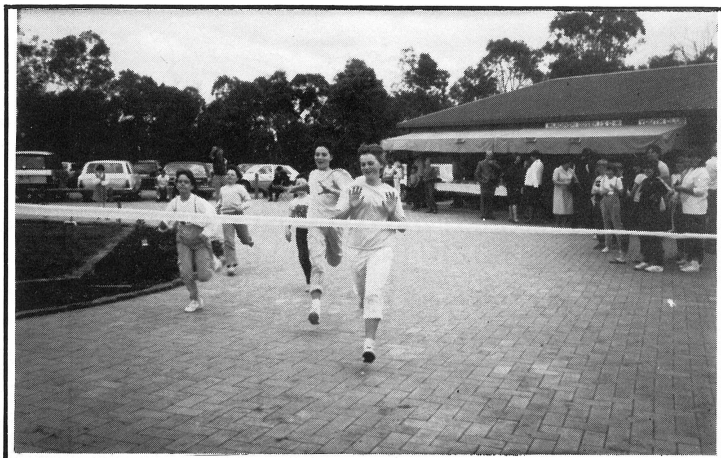
Like most Australians I have two backgrounds. In most countries this would bring trouble and even confusion, but not in Australia. It is important not to be elite. Keeping our heritage is not a setback but an advantage. It is good to know (for myself) where I come from. I like to learn my culture. It keeps us together and gives us a sense of belonging. My Slovenian heritage also keeps me busy and proud. It also teaches me the importance of knowing one another and doing things together.

... When I make my choice when I am older whether to continue knowing my heritage or treat it as something of the past, I am sure I will choose to continue. Slovenian heritage is not an ancient useless thing only for the first generation migrants but a real, living 'thing'.

George Butkeraitis
Age 16.

When I am at school people ask me about which state is the best. I said Slovenia of course My mum and dad come from there and they think it's friendly too. I have been there and I think it is good ... if I went to Europe the first and last place I would go would be Slovenia. It is just great. You wouldn't be waste your money. So next time you go to Europe go to Slovenia.

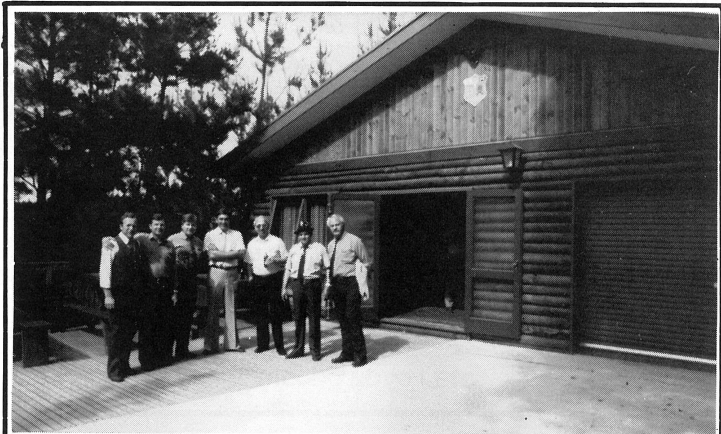
David Rozman
Dandenong High
Age 13.

Tudi mladi preizkušajo svoje zmogljivosti

Na balinišču je vedno veselo

Pred lovsko kočo nekaj veselih lovcev

Kaj vse lahko naredijo pridne roke!

Na hribu ob Yarri

PRESEDNIKOVO VOŠČILO ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

Želim vam v imenu Slovenskega Društva Melbourne prav zadovoljne Božične praznike ter uspeha in sreče v novem letu, 1985.

Slovensko društvo Melbourne bo tudi v novem letu kakor v preteklosti nadaljevalo s svojim delom za dobrobit vseh rojakov v naši novi domovini Avstraliji. Saj bo večina nas tudi tukaj preživela svojo starost in končno našla svoj poslednji dom pod avstralsko grudo.

Pri našem delu bomo pred vsem vzeli v obzir našo skupno pripadnost in potrebe, ki se pojavljajo pri naših starejših rojakih v naši novi domovini Avstraliji. Saj bo večina nas tudi tukaj preživela svojo starost in končno našla svoj poslednji dom pod avstralsko grudo.

Nadaljevali bomo s kulturnim udeleževanjem kolikor bo pač mogoče, a ker

so nam potrebni tudi denarni viri, bo naše družabno življenje tudi v naprej ostalo živahno.

Zato bomo tudi v novem letu usmerili naše napore predvsem temu, da ohranimo naše običaje in zavest pripadnosti slovenskemu pokolju in, da v istem času usmerimo pot naši mladini.

Vse to lahko storimo in dosežemo le z vašo pomočjo, s prijateljskim sodelovanjem vseh slovenskih organizacij. S skupnim delom in medsebojnim zaupanjem se podajmo v Novo leto 1985 ter upajmo, da nam bo prineslo uspehe, katerih bomo lahko vsi veseli.

PETER MANDELJ
PRESEDNIK S.D.M.

S.D.M. YOUTH CLUB NEWS

First of all I would like to congratulate everybody who took part in our Sports Afternoon on the 11th November. I think everyone had a good time. A Big "Thank you" to Allfab Distributors who were kind enough to sponsor the trophies and "thank you's" to Mr. and Mrs. Bevc and everyone who helped with scoring, measuring, writing certificates, etc. Good work!

That was the good news - now for the bad - I want money! Would all Youth who want to become members of the S.D.M. Youth Club please pay their 5 dollars membership by the end of December.

Apart from the honour of being a member of our Youth Club, five dollars a year will entitle you to pay only half the price for all activities (including Discos, etc.)

Before I sign off, I would like to wish everybody a very merry Christmas and a happy, healthy and prosperous new year. Have a safe holiday and if we don't see you on New Year's Eve, see you next year and look forward to an active year with the youth club.

Thank you!

Sandra Krnel

NEWSFLASH

ON THE NEW YEAR'S EVE THERE WILL BE A DISCO IN THE YOUTH SHED SO THE PARENTS WILL NOT BE THE ONLY ONES DANCING INTO THE NEW YEAR. AS I AM TYPING THIS IN THE MIDDLE OF NOVEMBER I DON'T HAVE ANY DETAILS YET BUT I SHOULD KNOW MORE AFTER THE 1ST OF DECEMBER. I WILL PUT A NOTICE ON THE NOTICE BOARD AS SOON AS THINGS ARE ORGANIZED OR YOU CAN RING ME ON 850-7349 IF YOU CAN'T COME UP TO THE CLUB BEFORE NEW YEAR'S

Učiteljci Slovenske šole pri S.D.M. ge. Magda Pišotek in Draga Gelt, se iskreno zahvaljujeta vsem, ki so jima pomagali pri pripravi akademije za 30. obletnico S.D.M., posebno pa mamicam in drugim, ki so bili žrtvovali toliko prostega časa in gmotnih sredstev za pripravo oblačil.

NEWSFLASH

Balinarji

Ob proslavi 30 letnice S.D.M. smo imeli tudi balinarsko tekmovanje. V četvorkah so sodelovale ženske in moške ekipe in to sledeče:

Slovensko društvo 'Triglav' Sydney, Slovensko društvo Canberra, Slovensko društvo Albury-Wodonga Slovenska zveza Geelong, Slovensko društvo Planica, Slovenski primorski socialni klub Jadran, Istra Social Club, Istra klub Učka, Slovensko društvo Melbourne.

Tekme so se pričele lo.11.1984 in nadaljevale naslednji dan v nedeljo. Vse skupaj je bilo loo igralcev in igralk. Čeprav so bile igre zelo napete in dolge je hitro minil. o. Seveda ni manjkalo gledalcev in navijačev.

Iz ženske grupe so se uvrstile sledeče ekipe:

Prvo mesto: Slovensko društvo Melbourne: A. Markič, P. Kalister, E. Gomizel, B. Zele, M. Udovičič.

Ženske S.D.M. so se posebno izkazale, kjer so dobile tudi pokal 30 letnice. Čestitamo!

Drugo mesto Slovensko društvo 'Triglav' Sydney: J. Kropc, D. Hervatin, R. Lukovec, D. Moge, S. Šajn.

Tretje mesto Slovenska zveza Geelong: M. Širca, M. Mrhar, J. Šutej, R. Marcole, K. Sneler.

Četrto mesto: Slovenski Primorski Socialni klub Primorje, katerega tim so sestavljale: S. Bergoč, M. Valenčič, K. Vicič, I. Kirn in E. Kumar.

V semifinale moške ekipe so se plasirali:

Slovensko društvo Melbourne, Slovensko društvo Planica, Slovensko društvo Melbourne in Istra Social Club.

V finale pa so se priborili Slovensko društvo Planica in dobili tudi Pokal 30 obletnica S.D.M.

Prvo mesto - Slovensko društvo Planica v postavi: A. Grlj, Z. Abram, M. Franetič, M. Smrdel, M. Formetič. Drugo mesto - S.D.M. v postavi:

P. Hervatin, B. Zele, V. Gomizel, R. Smrdel in A. Brgoč.

Tretje mesto - S.D.M. v postavi: T. Udovičič, J. Urbančič, B. Novak, A. Škrlj, I. Mohar.

Četrto mesto - Istra Social Club za katerega so igrali: E. Segon, P. Mignon, G. Žužič, R. Benčič in T. Medica.

Načelnik balinarske sekcije S.D.M.
Ivan Mohar.

Streljanje

Meddruštvene tekme ob 30 letnici S.D.M.

1. mesto S.D.M.	822 točk
2. mesto Planica	767 točk
3. mesto Lovci Geelong	738 točk
4. mesto Mura	732 točk
5. mesto S.D. Sydney	713 točk
6. mesto športni klub St. Albans	686 točk
7. mesto S.D. Triglav	579 točk

Nagrade za literarni natečaj so prejeli:

10 - 12 let starosti (Angleščina) Frances Gelt

12 - 13 let starosti (Angleščina) Eric Gelt

Wendy Lenarčič

David Rozman

15 - 16 let starosti (Angleščina) Tanija Butkeraitis

George Butkeraitis

Magda Pišotek

Odrasli (Angleščina) Magda Pišotek

Odrasli (Slovenščina) Anica Smrdel

Marija Birska

Natečaj peciva:

Izgled

1. mesto Sonja Fistrič

2. mesto Violeta Hartman

3. mesto Marcela Bole

Okus

1. mesto Gita Mihelčič

2. mesto Anica Zemlja

3. mesto Olga Fekonja

ŠTEFANOVANJE

vsi vabljeni

v sredo, 25. decembra 1984 na

"Slovenskem griču"

Obiščite nas - oglejte si lepote narave od blizu in daleč - pokramljajte v senci pod borovci ali na novo dograjenem vaškem trgu s prijatelji in znanci.

Proti večeru se zavrtite ob zvokih 'IMAGINATION'.

Tudi za pod zob ne bo zmanjkalo okusne hrane.

Zemljišče bo odprto od enajste ure dalje.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vas vljudno vabi na

SILVESTROVANJE

ki bo v društveni dvorani v Elthamu
82 Ingrams Rd Research

s pričetkom ob 7.30 uri zvečer ob zvokih ansambla VEČERNI ZVON vse do 2. ure zjutraj 1985. Večerja po zmerni ceni po želji od 6. ure naprej v jedilnici.

Za rezervacije kličite

Maksa Hartman 850 4090
Anico Markič 870 9527

Cena vstopnic: člani 10 dolarjev, nečlani 13 dolarjev

ZA MLADINO DISCO PLES V MLADINSKI KOČI

ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN MNOGO SREČE IN

USPEHA V LETU 1985

ž e l i

ROJAKOM ŠIROM AVSTRALIJE

Koordinacijski odbor slovenskih društev v Viktoriji

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO

Ž E L I J O

vsem svojim članom, prijateljem in ostalim slovenskim društvom

za Upravni odbor S.D.M.:
za Gradbeni odsek S.D.M.:
za Balinarski odsek S.D.M.:
za Lovsko-ribiško družino S.D.M.:
za Ženski odsek S.D.M.:
za Upokojensko družino S.D.M.:
za Mladinski odsek S.D.M.:

PETER MANDELJ
ALEK KODILA
IVAN MOHAR
FRANK JELOVČAN
MARIJA CVETKO
KATI HARTNER
SANDRA KRNEL

BOŽIČNA ZGODBA

Petnajstletni Peter je stal kot zgubljen v snegu pred vhodom v internat. Raztreseno je poslušal ropot avtomobila, ki je odpeljal izpred stavbe. Pravkar se je tudi zadnji dijak, njegov sošolec Janez, odpravil domov. Preden je sedel v avto, ga je še zadnjič povabil s sabo na kmetitjo. Peter se je izgovoril, da so ga starši po telefonu obvestili, naj počaka, ker pridejo ponj. Tega, da že nekaj dni nosi v žepu pismo, ki mu je podrló vse praznične načrte, ni povedal niti najboljšemu prijatelju.

"Ljubi sine," je pisala mati, "oče Ti pošilja tale ček, da si boš lahko kupil tranzistorček, ki si ga že dolgo želiš. Bogato darilo naj Te tudi potolaži, ker Te z očkom letos ne moreva povabiti za božič domov. Veš, službeno mora na Dunaj in jaz bi si ob tej priložnosti tako rada ogledala to čudovito mesto. Seveda sva zapostvna, ker ne moreš z nama, pa Ti si že velik in pameten fant in boš razumel. Danes ti pošljem tudi božični paket, upam, da ga boš vesel. Če Ti smučarska oprema ni všeč, jo boš lahko zamenjal. Zeliva Ti vesel božič. Ostani zdrav in pozdravljen od Tvojih staršev!"

Peter je znal pismo na pamet. Zmečkal ga je v žepu in počasi odšel v internat. Velika jedilnica je bila prazna in zato tuja. Iz kuhinje je prihajal ropot – kuharice so hitele, da bodo čimprej proste. Ko je šel mimo odprtih vrat, je Peter čutil na sebi pikre poglede – samo zaradi njega bo potrebno dežurstvo.

Odprl je vrata v svojo sobo, glasno in razvpió "sedemnajstico" v zavodu. Šest jih je bilo notri in res je bila ponavadi še najbolj podobna razbojniškemu gnezdu. Toda tokrat so bile postelje postlane, o-mare pospravljene in stoli strumno ob veliki mizi. V stolpu bližnje cerkve je bila ura pet. Peter je nehote pogledal na svojo zapestno uro: večerja bo šele ob sedmih – cela večnost! Najbolje, da leže v posteljo in reče, da ga boli glava, potem ga bodo vsaj pustili v miro. V tistem trenutku je nekdo potrkal na vrata. Vstopil je upravnik.

SLOVENSKO DRUŠTVO "SNEŽNIK"
ALBURY-WODONGA

ž e l i

vsem svojim članom in prijateljem
ter ostalim slovenskim društvom širom Avstralije

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1985

Slovenska zveza "IVAN CANKAR" GEELONG

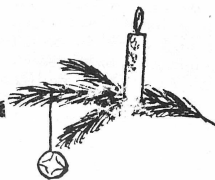
ž e l i

VESEL BOŽIČ

in

USPEŠNO LETO 1985

svojim članom, slovenskim društvom po Avstraliji ter
vsem prijateljem in sodelavcem

UPRAVA

SLOVENSKEGA SOCIALNEGA KLUBA "JADRAN"

Ž E L I

VSEM SVOJIM ČLANOM IN PRIJATELJEM

VESEL BOŽIČ

in

SREČNO NOVO LETO

Vsem članom, podpornikom in rojakom

ž e l i

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO

Slovensko društvo "PLANICA – SPRINGVALE"

KRK – OTOK ZA SLOVENCE

Največji otok v Jadranu, seveda tudi v Jugoslaviji, je s svojimi 400 kvadratnimi metri Slovencev najbližji, če izzavem Brione in tiste zaplate in čeri ob istrski obali ima velikost poprečne slovenske občine in je še kar gosto naseljen s svojimi 16 000 prebivalci. Odkar je čezenj speljano več cest, ki jih s kopnim povezuje naš največji in najvišji most pravijo nekateri, da Krk sploh ni več otok. Pa je in bo še dolgo. Če piha močna burja, ta pa je tod doma, ustavijo promet čez most, pa je Krk kar zanesljivo otok.

Ko je bil Krk še Kerk. Na zemljevidu slovenskih dežel in pokrajin, ki ga je 1853 leta izdelal in na svitlo dal Peter Kozler, je Krk upravno-politično pripadal Tržaški pokrajini in nadškofiji, ki je obsegala Slovensko primorje, vso Istro in otoke Cres ter Lošinj s pripadajočimi otočki.

Bogvaruj, da bi zaradi tega prišli na misel o kakšnem slovenskem Krku. Saj ima otok zgodovino, ki bi jo v kopijah zapisali vsem otokom in primorsko-dalmatinskimi krajinam. Naseljen od neolitika, zanesljivo z ilirskimi Liburni, pa z Grki, Rimljani in naposled s Hrvati, ki so obdobja neodvisni na njem, deloma pa pod beneško in dolgo, kot tudi mi, pod avstrijsko nadoblastjo. Po svoji drugačni vez med Celjem in Krkom je svaštvo med celjskimi knezi in Frankopani, hrvaškimi velikaši, ki so bili tudi krški knezi. No, saj vemo; Frankopanka Elizabeta, Friderik in Veronika Deseńska.

Krk je bil za turizem pozno odkrit. Med mondeno Opatijo in Rabom je bil Krk kmečko-ribiški, s svojo prvo škofijo na jugoslovanskih tleh otok ponizanih in skromnih ljudi, ki pa se zdaj, odprti svetu, hitro ogledujejo po dolarjih in markah. V sezonskih mesecih se število prebivalcev v Krku, Baški, Omišlju, Vrbaniku, Šitu, Malinski in Punatu, podvoji. Da niso zližano vglajeni kot v nekaterih tradicionalnih turističnih središčih jih izdajajo tudi nekatere začetniške narodnosti, največkrat v lastno škodo.

V Punatu, ki ima eno največjih naravnih marin v svojem zaščitenem zalivu, je polno takih protislovij. Prva, da marina, ki privezuje več sto jacht, ... nima svojega črpalnice za gorivo. Seveda morajo tudi avtomobili po bencin v Krk. V trafikah ob obali boste zamanj iskali po trafikah in kjerkoli v kraju film za foto-aparat. Prijazno te napotijo v Krk, če bo kaj sreče, sicer pa za gvisno v Reko. Je kaj čudnega, če motorizirani turisti privlečejo s seboj, tudi česen, ki je tam na Krku pri kramarjih po 10 novih dinarjev glavica.

Pri vsem prepričevanju, ugotavljanju, samoupravnem analiziranju in dogovarjanju, je v Punatu na slikovitem prostorčku, prav tako čudovita kavarnica s slaščičarno, ki jo zapirajo ko gredo kure spat, ko turisti prilezejo iz svojih sob, prikolic in šotorov, okincani in kot na raznju ožgani, da bi po 'šetalšču' ali kje ob njem razkazovali svoj anonimni jaz. Zaprto! Sorry. Finito. Auf Wiedersehen! Potlej ti konditorjaka pove, da bi ji skoraj še stekleni pult odnesli s slaščicami vred in ti se vprašaš, zakaj niso speklji peciva več in če gostince sploh kdo sproti obvešča o plimi turistov, ki tja v julij in avgust narašča kot vzhajajoče testo. Polenili so se celo kosovski in makedonski slaščičarji. Kar naenkrat so baklave nekaj nedosegljivega, čeprav so si jih tudi tuji od lani zapomnili in jih zahtevajo. Eh, kaj! Preveč dela!

Kar zadeva pivo je Krk kozmopolitski. Karlovačko, ožusko, unionisko, talisovo in, Bog mi šovinizem odpusti, tudi laško. Na lastne oči sem videl, kako pripeljejo laško pivo s prikoličarji v skladišče v Matuljah naravnost iz Laškega. Potlej ga razvažajo vse dol do Velikega Lošinja, do Karlobaga, na Rab in tudi na Krk... Na plaži v kampu v Punatu sem ga

srečal prijatelja v evro-steklenici, rumenega zlatorogca, ohlajenega in ga, čeprav nisem nor na pivo, pogoltno stresel vase. In veste po čem? Po šest starih jurjev steklenico. Za starega jurja ceneje kot v Laškem, kjer ga varijo. Bravo! Komu se v Laškem peni diferencialna renta? Gostincem z maržo, občini z davkom? Kar z besedo na dan. Za ožemanje potrošnika pri nas še nikogar nismo na pranger dajali.

Je pa nekaj v tem Punatu, kar bi za razumevanje terjalo hudo možganski napor. Vsak večer, od sredine junija in baje do oktobra, je ob hotelu v idiličnem borovem gaju paviljon, v paviljonu vsak večer glasba za ples, včasih tudi kakšna pevška 'klapa' ali plesna skupina. Pod borovici dolge veseliščne mize in klopi iz desk in okroglih rant, ob paviljonu samopostrežna točilnica in žar. Nobene vstopnine, cene normalne. Natakarji samo pobirajo izpraznjeno steklenino in posodo. Od devetih do polnoči s kratkimi, zares kratki mimi odmori. Kdo plača godbo? Baje si to delijo hoteli, kamp in turistično društvo iz turistične takse. Nezasišano?! In jasno, da se tam kar tare ljudi, zlasti mladega sveta. Po glasbi se pozna, kdo vse na plesni ploščadi krili z rokami po zraku, tresorit+, razgibava stopala in slani pot poti.

Najpomotejše je čuti polke, valčke, če zanemarimo glavno 'rihto', popularne popevčice in plesne vize.

Punatski zaliv ima otoček, ki so ga podedovali sedanji Franciškani od Benediktincev, le ti pa od nekdanjega rimskega velikaša, ki je imel tu svoj vikend. Nacionalizirali so ga najprej vzhodni Goti in za njimi pa Hrvati. Otok je pravi čudež narave. Na šestih hektarjih otoške ploščadi, okroglo kot križnik je kloster, dve cerkvi in gozd z zbirko drevja, grmovja in druge podrast, kar si je morete zamisliti. Baje je celo okoli 100 vrst gob, kot tudi znan franciškanski biolog, ki je napisal knjžico o košljunskem (Košljun se otočić imenuje) rastlinstvu.

Franciškani, ki imajo precej podmladka in kateri v kavbojkah pod kuto po otoku molitve žebrajo in so s kulturno dediščino, ki jo je njihov red zbral, pomembna "TOZD" krškega turizma. Z etnografsko, numizmatično in ribiško muzejsko zbirko, s sakralnim muzejem, v katerem so dragocenosti samostana od 14. stoletja sem, se menda kar lepo preživljajo. Vsak dan vozijo na otoček colnarji, patri pa se vdinjajo za vodice in čuva je in seveda, kar je prav, kasirajo. Nekdo je bila tu tudi gimnazija, kjer so bistrili hrvaškimi bučmanom pamet, pa tudi sicer je otok pomnik hrvaške literarne, črkopisne zgodovine. Kot priča slovit baščanska daritvena plošča, je bil Krk središče blagolajstva. V skrajnem kotu zaliva je bazilčna starokrščanska cerkva Sv. Donata, menda ena prvih krščanskih cerkva na hrvaškem tlu. Sploh pa je Krk škofija zase in kar nekam simpatično deluje v svoji skromnosti, saj škofijski sedež v mestu Krk ni večji in razkošnejši od kakega večjega slovenskega farova. Po starosti, silni enovitosti pa seveda mnogo izvirnejši in umetnostno bogatejši od razkošnih palač v Trogirju, Splitu in Dubrovniku. Ker je bila cerkvena oblast približno enako organizirana kot posvetna, je bil tudi tu vpliv mešan. Eden zelo čislanih škofov Srebrnič je bil doma iz Tolmiana.

Celje ima v Baški, čeprav je bilo nekak pionir turizma, že svoje težave. Baje bi celjsko otroško kolonijo radi zrnili na obrobje, kajti, roko na srce, ima res prelep položaj ob plaži. Mariborčanom v Punatu kaj takega še ne grozi, ker so bolj ob strani, proč od slikovite plaže. Je pa otok poln slovenskih počitničarjev. Prav v vseh krajih so domovi, v vseh kampih pa prava prikoličarska naselja. Slovenscina bo ob hrvaščini in nemščini bržkone tretji je-

zik poletnih dni na Krku. Krčani nas pravzaprav kar obrajajo, se potrudijo spregovoriti tudi kakšno slovensko besedo samo zato, da bi s tem izkazali svojo pozornost, ka bi pri Dalmatincih bolj na jugu doživel narobe, zanje smo nekakšni 'Fureštri' (tuji) v istem košu z Nemci, Čehi in drugimi.

Krk ima s svojo dolgo, po vnanijski strani za turizem ugodno obalo, hudočotnost pred seboj. Zdale je sicer vsak pogovor o investicijah hudo grešen, toda tudi tu bi se investicije obnesle, če pomislimo, da bi se kombinacije poletje-zima lahko pokri-

vale s sprego zimski in obmorski turizem. Visoka matematika? Še nimam hišnega računalnika, pa samo namigujem. Goste zveze, štiri ure z avtom, pa vendarle otok z otoškim vremenom, je vendarle zanimiva prilžnost tudi za podaljšane vikende Slovencev.

(Povzeto iz "Novi tednik-a" 9/8 reportaža J. Kraševca kot zanimivi zgodovinski in aktualni podatki iz rodne domovine.)

+tresorit - menda tresti spodnji del telesa S. P.

Z OPTIMIZMOM V 1985

Podpredsednik ZIS (Zveznega izvršnega Sveta) Janez Zemljarič je na pogovoru z gospodarskimi in političnimi delavci v Ljubljani dejal, da nekateri vzpodbudni rezultati tudi v ekonomskem sodelovanju s tujino dajejo dovolj povoda za optimistično gledanje na naslednje leto.

Istočano pa je tudi dejal, da se bo treba odločneje lotiti negativnih težajnih razlik, katerih se bo do konca leta nakopičilo že za 2000 milijard dinarjev. Temeljno naj bi te razlike pokrili tisti, ki so najemali tuja posojila, jih doma spremenili v dinarje, same devize pa potem prodali na deviznem trgu. Ker pa bo zelo težko ugotoviti kdo je to bil, bodo morali tudi ta problem končno reševati z nekakšno solidarnostjo.

Na vprašanje kaj meni o usodi "mejnega depozita", je Janez Zemljarič dejal, da ga v vladnih sklepkih za naslednje leto ne omenjajo. V novembru bodo analizirale njegove učinke in po njegovem osebnem mnenju ni več razlogov, da bi depozit obdržali še v naslednjem letu, težko pa je reči ali je to tudi večinsko mnenje. Rekel je, da se je položaj že bistveno spremenil in da ekonomski razlogi ne utemeljujejo več potrebe takih instrumentov.

Slovenski slikar Jure Cekuta je generalnemu tajniku Združenih narodov Perezu de Cuellarju zadel eno svojih slik ob priliki svoje razstave v jugoslovanskem kulturnem in informativnem centru v New Yorku.

Ob slovesnosti v prostorih jugoslovanskega veleposlanika v Washingtonu Miče Rakiča je predsednik S.I.M. Matjaz Jančar izročil nekdanjemu članu ameriškega kongresa Johnu Blatnicku priznanje S.I.M. za pomemben prispevek k krepitvi prijateljskih vezi med USA in Jugoslavijo in dejavnosti tamkajšnjih slovenskih izseljenskih organizacij.

Med drugo svetovno vojno je bil John Blatnick član ameriške vojske misije pri Vrhovnem štabu NOV in P.O.J. Spremembe zakona o državljanstvu.

30 LET "GALEBA"

Tržaška mladinska revija Galeb je stara 30 let. Revija ima sedaj za seboj 30 let delovanja za slovensko mladino v zamejstvu. Med sodelavci so pisci in ilustratorji iz domovine in zamejstva.

NOV DIJAŠKI DOM V CELOVCU

Predsednik Avstrijske republike dr. Rudolf Kirschlager je odprl nov dijaški dom. "Modestov dom" Mohorjeve družbe v Celovcu.

Dom je zgrajen v 17 mesecih in bo nudil stanovanje 150 študentom in srednješolcem.

Stroški gradnje so znašali 51,7 milijona šilingov; prispevali pa so jih krško-celovška škofija, zvezna vlada in stanovanjski sklad Koroske.

Dom vsebuje poleg spalnic tudi klubce in glasbene sobe, prostrano jedilnico in dvorano s kapelo in telovadnico. Slovesnosti otvoritve so prisostvovali tudi predstavniki javnega življenja iz Slo-

venije, jugoslovanski konzul v Celovcu Marko Kržišnik, predstavniki koroških deželnih oblasti ter salezijanski duhovniki iz Slovenije in Avstrije.

Obrede blagoslova doma je opravil škof dr. Egon Kapellari.

VIHAR NA JADRANU

V četrtek, 15. novembra se je med Korčulo in Lastovom potopila grška ladja, a v petek pa v bližini Šibenika tudi italijanska.

Neurje je 1030 tonski ladji Panorea pokvarilo krmilo. Posadka 8 članov se je skušala rešiti s čolni, pa jih je razburkano morje prekucnilo. Rešil se je samo eden.

Zakaj se je v petek prevrnila italijanska ladja Brigita Montanari iz Trsta pa ni ugotovljeno. Rešili so devet članov posadke, trije pa so verjetno utonili.

MALOMARNOST PRI POŽARIH

V devetih mesecih je zaradi nepazljivosti v Sloveniji bilo 677 požarov, v katerih je izgubilo življenje enajst ljudi. Sedemtrideset od teh požarov je bilo namerno podtakjenih, za 68 je bila kriva otroška igra, 119 pa jih je zanetila strela. Skupne gnotne škode je bilo radi tega 160 milijonov dinarjev. Za 508 primerov požarov pa še niso ugotovili vzroka.

EVROPA PLEŠE

Preko 40 000 gledalcev se je po mestih v Sloveniji ogledalo tekmovanja v latinško-ameriških in standardnih plesih, v katerih nastopajo plasalci osmih držav.

Med tekmovalci, ki so se dobro odrezali sta bila tudi par Slobodan Burič iz Ljubljana in Joanna Boden iz Avstralije.

NAMIZNI TENIS

Na 26. mednarodnem prvenstvu Jugoslavije v namiznem tenisu "Mini SPENT 84" je Branka Batinič zmagala v ženski konkurenci. Največ uspeha so imeli Kitajci. V finalih pa so imeli poleg njih svoje zastopstvo le še Jugoslavija, Švedska in Sovjetska Zveza.

MANIFESTACIJA ZA PRAVICE

V Trebach na Krasu se je v nedeljo 18. novembra zbralo 5 000 ljudi, ki so zahtevali naj italijanske oblasti končno sprejmejo globalni zakon o zaščiti manjšin ter spet postavijo dvojezične krajevne napise. To manifestacijo je organiziralo združenje vasi vzhodnega Krasa in je tudi dalo pobudo vaščanom naj na svoje stroške postavijo dvojezične table.

PRESKRBA ZADOVOLJIVA

Preskrba z osnovnimi živili in nekaterimi drugimi izdelki, razen slabše preskrbe s kavo in limonami v septembru, je bila zadovoljiva. Moke, kruha, testenin in drugih izdelkov iz moke je bilo kar dovolj.

Tudi mesa in mesnih izdelkov je bilo dovolj. A poraba svežega mesa je bila manjša od povprečja v preteklih letih. Preskrba z mesom bo v naslednjem letu odvisna predvsem od pravočasnih ukrepov za odpravo težav v živinoreji.

ZRUŠILA SE DVA HELIKOPTERJA

V nedeljo, 4. novembra so delavci milice pod Rezinskim vrhom, na območju Velike gore - Turna, južno od Ribnice, našli razbitine vojaškega helikopterja, katerega so pogrešali že od 12. oktobra.

V njem so našli trupla generalpodpolkovnika Radislava Klanjščka, poveljnika Teritorialne obrambe Slovenije, Ivana Roma, polkovnika v pokoju in poročnika Gordana Pekiča, ki je helikopter pilotiral.

Helikopter je poletel iz Črnomlja proti Postojni, vendar na cilj ni prispel. Še istega dne so sprožili iskalno akcijo, ki so jo po prvih neuspešnih povečali tako, da je v njej sodelovalo 32.000 ljudi.

Generalpodpolkovnik Klanjšček je bil rojen leta 1925 v Števajranu, partizan od leta 1943 je leta 1945 postal komandant Gradnikove brigade. Poveljnik T.O. Slovenije pa je bil od septembra 1983.

V gozdu pri Vršah nad Blejsko Dobrovo pa se je v petek, 2. novembra zrušil helikopter republiškega sekretariata za notranje zadeve. V nesreči so umrli eden najboljših slovenskih alpinistov Aleš Kunaver, znani zahodnonemški publicist in himalajec Toni Hieberel in njegova žena Erika ter pilot Gorazd Šturm.

Nesreča se je zgodila med poletom v okviru priprav za izdajo bogate publikacije 'Alpe iz zraka', ki naj bi zajela ves evropski alpski svet.

Bila je to ena najhujših helikopterskih nesreč. Prostor, nekaj deset kvadratnih metrov na cesti med Javornikom in Gorjami je bil posejan s kovinskimi deli, ki so pripadali helikopterju.

Gorski reševalci so imeli težko nalogo spraviti v dolino trupli obeh zakoncev, ki sta bila po nesreči takoj mrtva. Med prevozom v bolnišnico je umrl Aleš Kunaver, pilot pa je umrl v jeseniški bolnišnici.

Helikopter je poletel okoli 9. ure zjutraj iz Kranjske gore z namenom, da fotografirajo širše območje Triglava. Točen vzrok nesreče še ni znan, a nizka oblačnost z meglo gotovo ni olajševala delo pilota.

Pokojni Aleš Kunaver se je uveljavil z velikimi planinskimi podvigi doma in po svetu. Plezati je začel že s trinajstimi leti, saj je bil iz družine pokojnega ljubitelja narave in alpinista Pavla Kunaverja. Bil je v petih slovenskih odpravah na Himalajo. Potential je vitel za reševanje ponesrečenih planincev, uslužben pa je bil kot komercialni direktor Avtomontaže.

JE TAXI CENEJŠI?

Motorno gorivo se je v Sloveniji podražilo s 1. novembrom. Cena "regular" (86 okt.). Gorivo je 94.70 din, super (98 okt) loo dinarjev, dizel pa 77 dinarjev. Pred 12. leti, to je leta 1972 je bila cena za ista goriva: 1.80 din, 2.00 din in 1.30 din.

Cene za naftne derivate se v Jugoslaviji spreminjajo vsake tri mesece, če pa vrednost ameriškega dolarja zraste za več kot 5% pa še prej.

Za nov avtomobil je v Sloveniji zdaj že treba plačati 18 povprečnih mesečnih plač - to je za domače cenene proizvođače - a izgleda, da se bodo zopet podražili.

Pa tudi drugi stroški v zvezi z avtomobili so se podražili. Za cenejša vozila so režijski stroški (registracija, nadomestilo

za ceste, tehnični pregled, zavarovanje) preskočili loo dinarjev mesečno. 40 litrov bonov stane 4 tisočake, redni servisi in majhna popravila kakih 1300 mesečno.

Izračunali so, da bo lastnik avtomobila vsako leto za 5000 - 7000 km vožnje plačal povprečno 78000 dinarjev.

Izračunali so tudi, da če bi 400 tisočakov dali v banko na 55% obresti, bi se v dveh letih nabralo 561.000 dinarjev.

Za avtomobil pa v dveh letih dajo še 156 tisočakov zato, da ga imajo in da rjavi pred hišo. Skupaj avtomobil odnese iz žepa v dveh letih 650 tisočakov. Za ta denar pa bi si lahko najeli vsak dan taksi za 800 dinarjev potovanja.

Človek v ljubljanskem "Delu" pravi, da bi po vseh teh računih moral avtomobil zadržati vsaj 15 let, da bi bil racionalno izkoriščen.

NAJVEČ IZVOZA V SOVJETSKO ZVEZO

Več kot četrtino vsega blaga izvoženega iz Jugoslavije gre v Sovjetsko zvezo, ki je tako še vedno glavni kupec in dobavitelj. Od jugoslovanskega uvoza, ki se je v prvih desetih mesecih letos zmanjšal za 5 odstotkov so uvozili iz držav v razvoju za 39% več in iz razvitih držav za 3% več in iz socialističnih držav za 9% manj.

"ČIPI" V BELJAKU

V Beljaku so odprli najmodernejšo tovarno elektronskih čipov v Evropi. Lastnik je avstrijski Siemens, zaposlovala pa jo 1500 delavcev in strokovnjakov. Čipe, katerih spominska sposobnost bo znašala 250 K so doslej izdelovali le na Japonskem in v Ameriki.

OBSTRELIL MILIČNIKA

Dvajsetletni Marjan Jurko je Klanca pri Dobrni je s pištolo težko ranil pomočnika komandirja milice Vojnik.

Storilca so prijeli potem, ko se je zahteval visoko pod Paški Kozjak.

Do streljanja je prišlo, ko so miličniki prišli k mladeniču in zahtevali naj jim izroči orožje, za katerega so vedeli, da ima skritega. Pri mladeniču so potem našli zbirko petih pištol, katere si je pridobil na ilegalen način.

PREPOVED

Prvostopenjsko sodišče v Ljubljani je odločilo, da se za vselej prepove razpečevanje letošnje 40. številke časopisa Mladina, ker je v njej izšel prispevek z naslovom 'Obkroženi z ljubeznijo', katerega vsebina po mnenju sodišča žali ugled Skupščine SFRJ.

PIPEC

Pipec je humoristično satirični časopis, ki ga že 21 let izdaja Celjski aktiv Društva novinarjev Slovenije. Ne izhaja redno radi finančnih okoliščin "pride, kadar pač izide".

35 LET KNJIŽNICE

V Ljubljani so proslavili 35 let Centralne tehniške knjižnice. Ta CTK opravi dobro polovico vsega tovrstnega prometa s knjigami v Sloveniji.

Laže na Luno kot v vsakdanje življenje

Kratkotrajni slavi ponavadi sledi iztreznitev, ki je pogosto zelo boleča

Pred petnajstimi leti, 21. julija 1969 ob 3.56 po srednjeevropskem času je svet doživel težko pričakovani in že dolgo načrtovani trenutek: na Lunino površino je stopil prvi človek. Vesoljca v lunarnem modulu - Neil Armstrong in Edward Buzz Aldrin sta nato opravila predvidene naloge, medtem ko je Michael Collins krožil z vesoljsko ladjo okrog Lune. Vsa svetovna javnost je tedaj zadržanim dihom sledila korakom treh Američanov in drhtela v vročici: se bo vse srečno končalo? In se je. Fantje so se vrnili na Zemljo, kjer jih je čakal lorovor venec zmagovalcev. Kako pa je z njimi danes? Kako slavni možje prenašajo „bremena slave“?

Neil Armstrong se je že dve leti po pristanku na Luni odpovedal službi pri NASA in postal profesor za strojništvo na univerzi v Cincinnatiju. Tedaj je izjavil: „Sit sem življenja v akvariju za zlate ribice. Na živce mi gre slava!“

Danes živi kot samotar na odmaknjeni farmi v bližini mesta Lebanon v Ohiu. Svojo družino, ženo in dva sinova, preživlja s prodajo strojev, ki služijo za črpanje nafte.

Pred sedmimi leti je doživel nenavadno nesrečo in spet prišel na strani časopisov in revij. Skočil je z voza, polnega sena, in se s poročnim prstanom tako nesrečno zataknil za vrata skednja, da mu je odtrgalo prstanec. V bližnji bolnišnici so mu ga uspešno prišli nazaj.

Bivši „lunaaš“ tako ljubi samoto, da 10 000 prebivalcev Lebanona o njem skoraj ne ve povedati besedice. Neki bolnišnici, ki se je želela poimenovati po njem, je to prepovedal.

Njegov kolega z Lune Aldrin, ki danes živi kot znanstveni svetovalec v Kaliforniji, je pred kratkim priznal, da mu je bilo zelo težko spet zaživeti normalno življenje. Dolgo časa je padal iz globokih depresij v kratkotrajna obdobja občutkov sreče. Psihična nestanovitnost ga je privedla

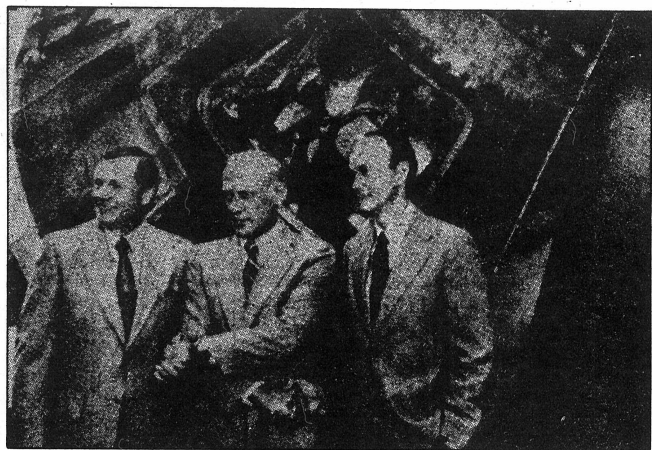
ti tem prijetnostim.“

Nestanovitno družinsko in duševno življenje ga je pripeljalo do tega, da je postal pravi preizkusni zajček psihološkega oddelka NASA, kjer so hoteli dognati, kakšne psihološke posledice pušča človeku polet v vesolje in pristaneč na Luno.

Bolje kot prva dva Američana se je po vrtniti na Zemljo odrezal Michael Collins, ki je veljal med astronomi za izobraženca. Danes je direktor velikega podjetja v ameriškem glavnem mestu. V življenjepisu „Carrying the Fire“ pa je dokazal, da je tudi spreten pisec. Zapisal je: „Videl sem absolutno črmino neskončnosti - v tišini, ki je ni prekinjalo nobeno živo bitje. To skrivnost, ta dragoceni spomin bom vedno nosil v sebi.“

Toda tudi on je javno priznal, da ni nikakršen nadčlovek: „Nisem mogel pogledati z nobenega visokega posloja, ne da bi me stisnilo v želodcu in ne da bi se mi začele tresti noge.“

Takšne so v grobih obrisih „postlurne“ izkušnje treh ameriških junakov vesolja. Iz njih lahko bežno vidimo, kako kratka je slava, kako šibak je človek, če ne zna uspešno prenesti vrtnitve v navadno življenje,

Ponovno srečanje po desetih letih leta 1979: z leve proti desni Neil Armstrong, Edward Aldrin in Michael Collins

do tega, da je vedno pogosteje segal po alkoholu in je moral poiskati celo pomoč v bolnišnici. Tedne pred tem se je dobesečno zabarikadiral v svoje stanovanje, odklopil telefon in pil. Razpadel je tudi njegov zakon. Druga žena je „podedovala“ vso težo njegove osebnosti. Posrečilo se ji je, da se je popolnoma odpovedal alkoholu.

Aldrin je javno priznal, da niso vsi vesoljci pravno neoporečni možje, kakršne jih slikajo v javnosti: „Ko smo po letu 1969 potovali po ZDA in predavali, je bilo to zame veliko težje kot polet na Luno. Tedaj sem začel razburjene živce miriti z alkoholom. Predstavljal so nas kot dobre družinske očete. Večina astronautov je to tudi bila, drugi pa smo radi sprejemali, kar človeku ponuja položaj slavne osebnosti. Sam se nisem mogel ubrani-

obnem pa tudi, kako neprimerno je ljudi kovati v zvezde zaradi enkratnega dosežka.

Omenjeni vesoljci niso osamljen primer. Koliko razočaranih bivših športnih in filmskih zvezd, politikov, strategov, poslovnežev tava danes po svetu in išče pozabe obnem pa varljivih prividov nekdanjih trenutkov v pijači, mamilih... Ceno slave so pogosto plačali z veliko višjo ceno - zavoženim osebnim življenjem. Armstrongova izjava, da je na Luni skupaj z Aldrinom naredil majhen korak za človeka in velik skok za človeštvo, se je pri njiju kasneje pokazala v obrnjenem vrstnem redu: narediti sta morala velika koraka pri sebi, da sta spet zaživela normalno življenje, kakršno jima je bilo odvzeto v trenutkih, ko sta bila okinčana s slavo ljudstva, ki si želi „kruha in iger“.

POVEST VIKTORIJE OB JUBILEJU VIKTORIJE

Zgodovinski podatki posneti iz knjige
Our Side of the Country od prof. Geoffrey Blainey-a.

Dnevnik so ob proklamaciji Viktorije pripravili posebne izdaje.

V odlomku priobčenem v pretekli številki Vestnika je po pomoti bilo napisano, da je Geelong pričel v razvoju zaostajati za Geelongom. Treba pa bi bilo napisati, da je pričel zaostajati za Melbournom. In kot vsi vemo Melbourn je zmagal in je danes drugo največje mesto v Avstraliji. Mesto se je vseobilo širilo in ob obrobju so rasle številne kmetije. Posebno v dolinah ob Yarru, potokih Darabin in Moonee Ponds so uspevale vrtnarije za zelenjavo.

V zaledju Geelonga, v gričevju Bara-bool so se razvijale farme zita, tako, da je Viktorija že pekla kruh iz doma pridelane moke. Uspevati je pričelo tudi vinogradništvo in leta 1847 so že poskusili tudi v Angliji peneče vino pridelano v Viktoriji.

Potovanja v notranjost Viktorije pa se je večina prebivalstva še zelo izogibala. Saj ni čuda. Prometna sredstva so bila redka, primitivna in neudobna. Ob redkih prilikah je odplula ladja v Port Albert, Port Fairy in Portland. Leta 1847 je pošta na kočija s prostorom za enega ali dva potnika po enkrat na teden odpeljala iz Melbournu v Portland. Seveda cest, kot jih poznamo danes, ni bilo. Kočija je vozila po kolovozu, večkrat pa se je tudi iz tega morala umakniti radi blata ali kamenja.

Tudi zveza s Sydnejem je bila nestalna. Potniki so uporabljali ladjo na jadra, toda nikdar niso bili gotovi, kdaj bo odplula in kdaj pristala. Ta jadrnica Shramrock po imenu se je na poti iz Melbournu v Sydney najprej ustavila v Launcestonu v Tasmaniji in sele potem se je usmerila v Sydney. Vožnja s to ladjo ni bila poceni in radi razburkanih voda v Boss Strait so potniki le neradi potovali s to ladjo.

Pošta v Sydney pa so pošiljali po kopnem. Najprej so jo nosili jezdeci, te pa so kasneje zamenjale pošne kočije, ki so potovale preko Kilmore v Albany in so odhajale iz Melbournu vsak tork in petek. Reke in narasli potoki so bile v času deževja največje tveganje, saj se ni bilo zgrajenih mostov. In zgodilo se je, kot n.p.r. v letu 1847, da so pri Yassu utonili konji, kočijaž in potniki in se je seveda tudi pošta zgubila.

Poštnina ni bila poceni. Poslati pis- mo iz Melbournu v Sydney je stalo prav toliko kolikor v London. Namreč 15 peninj vsota, za katero si je delovni človek takrat nabavil lahko hrano za en dan za sedemčlansko družino.

Ta oddaljenost od Sydneya je bil glavni vzrok za zahtevo, da se ustanovi posebna kolonija Port Phillip. Anglikanska cerkev je prva uvidela potrebo administrativne samostojnosti in je že leta 1847 podelila svojo Sydneysko škofijo na štiri: Sydney, Newcastle, Adelaide in Melbournu.

Prebivalci Port Phillipa so sicer imeli v zakonodajni zbornici New South Walesa že od leta 1842 šest zastopnikov. Tile so so le poredko videli. Prišlo je do tega, da pri volitvah v to zbornico leta 1848 niso mogli najti pravočasno dovolj kandidatov. To je pospešilo odločitev v Londonu in tako je 11. novembra 1850 prispela v Melbournu novica o ustanovitvi nove kolonije Viktorije.

Bil pa je že tudi čas. Saj je bil Port Phillip Distrikt najhitreje razvijajoči se del Avstralije. Prebivalstvo je v petih letih od 1846 do 1851 naraslo od 33.000 na 77.000 duš. Lesene stavbe Melbournu so zamenjale zidane; in njih število se je hitro večalo.

Viktorija je postala vse bolj ekonomsko bogata toda tudi polna presenečenj. Na eni strani so v februarju 1851 imeli velike gozdne požare, Melbournu in Geelong sta bila zagrnjena v dim. Na stotisoče ovac je zgorelo in marsikje ni bilo možno videti niti enega zelenega lista trave. Dim in pepel sta zatemnila celo severne dele Tasmanije.

Na drugi strani pa se je pričela nova pomembna doba za Viktorijo z najdbo zlata v reki Yarru pri Warrandytu.

VESTNIK
je naše skupno glasilo!

Skupno ga podprimo in širimo
med rojaki.

NEVARNOST POŽAROV

Še je vsem v Viktoriji v spominu tragedija požarov črne "Pepelnice srede" ko je zgubilo življenje preko 60 ljudi in so ostale številne družine brez strehe. Country Fire Authority zopet opozarja vse prebivalce, da se pridržujejo uredb, ki so predvidene za takozvani "Fire Danger period" in ki so v moči za podedelje Viktorije vse do 30. aprila:

1. Ni dovoljeno zažigati ognja in ga je tudi obvezno pogasiti na prostem, razen ako je to v pravilno zgrajenem "barbecue" ali pa v jarku, ki je najmanj pol metra globok ter je tri metre okoli in nad njim popolnoma čisto vsakega drevoja, grmičevja ali drugih vnetljivih snovi. Tudi pri takem ognju mora vedno biti oseba, ki nanj pazi.

Prenosni "barbecues", plinske pečice se ne smejo uporabljati na prostem razen če so v po predpisih zgrajenem ognjišču.

2. Ni dovoljeno požigati suho travo, grmičevje ali druge odpadke, brez posebnega dovoljenja, ki ga izdajo za to merodajne občinske oblasti.

3. Motorno vozilo, ki pride v dotik s travo ali drugimi rastlinami, mora imeti na izpušniku posebno varnostno napravo.

4. Vsak traktor, vlečni motor, stroj za izkovanje ali gradbo cest, ki bi delal najmanj 9 metrov oddaljen od polja, travnika, strnišča ali drugih rastlin mora biti brez mehaničnih napak, ki bi mogle povzročiti ogenj ter mora biti opremljen z prenosljivo opremo za gašenje požarov.

5. Kaznivo je uporabljati kakršnokoli orodje, ki proizvajajo visoko temperaturo, ne da bi predtem odstranili ali primerno zavarovali vsako snov, ki bi se lahko vžgala.

6. Kaznivo je tudi odmetovati tleče cigaretno ogorke, goreče vžgalice ali odložiti varilne in svetilne aparate, kjer bi lahko povzročili ogenj.

7. Varilne in brusilne aparate je dovoljeno uporabljati na prostem le kadar so opremljeni s primernim ščitom in v očiščeni in v namočeni površini 1 1/2 m radiosa ter v neposredni bližini vode ali z prenosno posodo, ki vsebuje najmanj 9 litrov vode. Vsi odrezki in opilki morajo biti takoj vloženi v ognja varne šrambe.

8. Posestnik zemljišča, kjer se je pričel požar mora storiti vse možno, da ga pogasi ali vsaj omeji razširitev, če tega ne more sam, mora obvestiti o požaru oblasti a ga istočasno ne sme zapustiti brez kontrole.

9. Vsakdo, ki opazi požar, mora o tem takoj obvestiti gasilsko organizacijo, gozdarske oblasti ali pa policijo. Kazni za prestopke gornjih odredb so do 2.000 dolarjev globe ali do 12 mesecev zapor.

TOTAL FIRE BAN — Popolna zabrana ognja.

Kadar je proglašen "Total Fire Ban" ni dovoljeno kuriti ognja na odprtem pod nobenim pogojem, tudi če je bilo predčasno že izdano dovoljenje.

Proglas popolne prepovedi kurjenja, je objavljen na TV in Radio novicah po

možnosti že en dan v naprej. Prepoved normalno velja za celo Viktorijo, vključno mesto Melbournu.

Kaj storiti, če se bliža požar?

A. Napolnite vedra, kopalno kad in slične posode z vodo. Cev za polivanje vrta vzemite s seboj v hišo in jo priključite na vodovod, po možnosti znotraj hiše.

B. Zaprite vsa okna in vrata ter zapeljite avtomobile proč od hiše na odprt prostor.

C. Zamašite izlive iz odtočnih žlebov z mokrimi krpami in nato napolnite žlebove z vodo.

D. Pristavite lestev in vedro vode k notranji lini za pristop v podstrešje, a drugo lestev pristavite k strehi zunaj poslopja.

E. Oblecite volnena oblačila, močno visoko obutev in pokrijte glavo. Odvrzite vsako oblačilo narejeno iz sintetičnih vlaken.

F. Oskropite močno vse bližnje grmičevje in travo in odprite avtomatične škropilce.

G. Takoj pogasite vse tleče listje ali lubje, ki bi ga veter prinesel v bližino poslopja.

H. Stalno pazite na streho, žlebovje in podstrešje, da tako čimprej odkrijete slučajni ogenj.

1. Ostanite v notranjosti hiše nekoliko minut, dokler plameni ne preidejo Nato ponovno natančno preglejte streho, podstrešje, izpostavljene lesene dele, garažo, avto in ostalo poslopje.

J. Če vas požar zaloti v avtu, ostanite v njem, kajti ne se treba bati, da bi bencinski tank eksplodiral. Počenite čim nižje k tlom in se pokrijte z kakršnokoli odejo ali oblačilom, ki ni narejeno iz sintetičnega materiala. Tako se boste izognili izžarevanju vročine, ki je pri vseh požarih najnevarnejša.

Če vas zaloti požar na prostem je najbolj važno, da ostanete hladnokrvni.

1. Poiskusite doseči že ožgani pre- posebno ne v klanec , ako niste gotovi, da boste dosegli varno mesto.
2. Premikajte se povprek vzpetine in navzdol proti koncu ognja.
3. Ne poskušajte preskočiti plamena, ako ne vidite točno kaj je za njim.
4. Poiskusite vse, da se izognete izžarevanju vročine. Poiskusite se zakloniti v jarku, ali v kolovoznicah, za skalami ali hlodi. Dobro zavetje so tudi mlakuže ali potoki.

IZPOLNITE, POŠLJITE NA NASLOV: Vestnik, P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 3084

Naročam / Plačam naročnino za Vestnik

Priimek in ime.....

Naslov.....

Datum.....Podpis.....

POZDRAV IZ ŠVEDSKE

Iz pisma, ki smo ga prejeli od bivšega urednika mesečne revije Slovencev na Švedskem 'Naš glas' g. Marjana Kramaršiča.

V naslednjem par izvlečkov iz tega pisma:
Včeraj, dne 17. okt. sem prejel vaš list Vestnik št. maj/june - torej prihaja z tromesečno zamudo. Kljub temu pa sem ga vesel, saj mi poroča o Slovencih v Avstraliji, ki so mi prav tako dragi kot vsi ostali ponosni in narodno zavestni rojaki po svetu. V tej majski številki ste ponatisnili tudi moj vodnik, ki je izšel v Našem glasu pred enim letom. Pišete, da je žalostno čitati te besede in da vam ni moč presoditi verodostojnost navedenih dejstev.....

Slovenskemu gibanju na Švedskem sem posvetil deset let vsega mojega prostega časa in imel razne funkcije, med drugim pa tudi bil predsednik Kulturnega odbora pri Jugoslovanski zvezi.

Kot svoboden švedski državljani, toda s srečo, ki bo vedno bilo za pošteno Sloventvo, sem vodil svobodno, toda kritično politično slovenskega glasila, kritično do vseh različnih pojavov, ki žele zasužnjiti slovensko kulturo in utišati svobodno besedo ponosnih Slovencev doma in na tujem.

V tej vaši zadnji številki, ki sem jo prejel, mi je posebno všeč tudi vodnik 'Smo za enakopravnost'. Odlično! Zaničevanje vsega, kar je slovensko, obstoja tudi med slovenskimi izseljenci v Nemčiji, Danski, Kanadi in Ameriki. Stiki z rojaki tam, mi to nazorno izpričujejo. Mislim, da je to zelo simptomatično in je odsev stanja v Jugoslaviji ter usodno preletstvo vsake manjšine, ki se mora z vsemi štirimi boriti za svoje pravice. Ta gonja me še ne žalosti toliko, bolj sem razočaran nad neenotnostjo, primitivnim potrošništvom in hlapčevskim značajem Slovencev. Ljudje se prodajajo in moralne vrednote so splahnele. Zalostno!...

Ko takole berim vaš lično in dobro rejen list, vam iz vsega srca želim: ostanite močni, zagovarjajte svobodno misel človeka in slovenski ponos ter slovensko kulturo preteklosti in sedanjosti! Mnogo sreče!

Lepo vas pozdravljam!

Marjan Kramaršič

NAPOTILO IZDAJATELJA

Ta knjiga, ki predstavlja zgodovino slovenskega naroda skozi stoletja, je dolgoletno delo avstralske Slovenke DRAGE GELT.

Z željo, da bo to delo nudilo našim potomcem in angleško govorečim narodom pogled v preteklost naših prednikov in predstavilo korenine tega majhnega, po svetu raztrešenega naroda, izdaja Koordinacijski odbor slovenskih organizacij v Viktoriji to, za vse Slovence tako pomembno knjigo, kot naš prispevek k proslavljanju 150-letnice Viktorije.

ZA 30 LET S.D.M.

Na vaše praznovanje tudi jaz nisem pozabil, četudi se vam oglašam po končani prireditvi. Pesem, ki sem jo sestavil za to priložnost je bila namenjena, da bi bila deklamirana na vašem novem Elthamskem odru. Žal do tega ni prišlo, vendar pesem vam pošiljam v spomin na vaše praznovanje. OB VAŠEM PRAZNOVANJU

Daleč tista je pomlad,
ko slovo doma ste vzeli,
svet sprejel Vas tuji rad -
Slovenci vedno ste ostali.

Iz korenin je Vaših plod pognal;
mlada češnja se razcvetela,
Ljubezen vsak je daroval,
da beseda materina bi živel.

Vi slovenski mladi rod;
tu na "Hribu" ste mladike,
doto staršev nosite povsod,
da rodijo Vaše tud' sadike.

Ivan Lapuh

Marinirani zvitki z zelenjavo

Za 4 osebe potrebujemo: za marinado: 1/2 litra belega vina, ščepec mletih nageeljnovih zib, ščepec nastrganega muškatanega oreška, 1/4 žličke soli, malo drobno sesekljane česna (ali česna v prahu), poper, 1/4 žličke sladkorja; za zvitke: 4 tanke in podolgovato odrezane goveje zrezke (po 150 g), 2 čebuli, 2 pora, 2 korenčka, 100 g zeleninega gomolja, 8 rezin mesnate, prekajene slanin.

Iz sestavin zmešamo marinado, v katero položimo zrezke. Na zrezke naložimo na obročke narezano čebulo. Posodo pokrijemo in damo za 24 ur v hladilnik. Očistimo por in korenje, stebela pora in korenčke razpolovimo. Pripravimo jih, da so široki toliko kot zrezke. Zelena olupimo in narežemo na 4 kose. Kos korenčka, pora in zelene zavijemo v rezino slanin. Zrezke vzamemo iz marinade. Odcedimo jih. Na vsak zrezek damo v slanino zavito zelenjavo. Zrezek zavijemo in povežemo s sukancem. Zložimo jih v nepregorno posodo. Marinadi prilijemo toliko vode, da dobimo pol litra tekočine. S tekočino zalijemo zvitke v nepregorni posodi. Posodo pokrijemo

ali s pokrovom ali s kosom aluminijevе folije. Pečemo v pečici pri 200 stopinjah 2 uri. Ponudimo z dušenim rižem in solato.

Zvitki s kislim zeljem

Za 4 osebe potrebujemo: 4 tanke, podolgovate goveje zrezke (po 150 g vsak), poper, sol, 2 žlički gorčice, 4 rezine mesnate, prekajene slanin, 100 g kislega zelja, 1 hrenovko, 1 veliko čebulo, 3 žlice olja, 2 žlički paradižnikove mezge, 2 žlički jedilnega škroba.

Zrezke potolčemo. Solimo jih in popramo. Na eni strani jih narežemo z gorčico, obložimo s slanino, kislim zeljem in kosom olupljene hrenovke. Na vrh položimo nekaj tankih obročkov čebule. Zrezke zavijemo in povežemo s sukancem. Na vročem olju popečemo zvitke z vseh strani, da porjavijo. Zalijemo s četrto litra vroče vode ali mesne juhe iz kocke in dušimo v pokriti posodi na majhnem plamenu 80 minut. Zvitke vzamemo iz omake, shranimo jih na toplem. Paradižnikovo mezgo gladko razmešamo in prevremo, da se omaka zgosti. V omako damo zvitke, ponudimo s krompirjevim pirejem in solato.

Sladka kupa

Za 6 oseb potrebujemo: 200 g sladkih poljubčkov (vetrcev), 60 g masla, 2 skodelici močne kave (pripravimo jo iz instant kave), 400 g sladke smetane, skadkor v prahu, 150 g kuhinjske čokolade (ali sladkornega preliva s čokoladnim okusom).

Nad sopro postavimo skledo. V skledi razpustimo maslo, prilijemo kavo in sladkorni prilliv, ali dodamo na koščke nalomljeno čokolado. Segrevamo in mešamo, da dobimo gost, enoten preliv. V steklene skodelice damo nadrobljena sladke poljubčke. Prelijemo s polovico čokoladnega preliva. Na vrh damo preostale sladke poljubčke. Prekrijemo s stepano sladko smetano (sladkamo jo s sladkorjem v prahu) in prilijemo s preostankom sladkega preliva. Ponudimo takoj, ali pa damo za nekaj časa v hladilnik.

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

NEKAJ RECEPTOV ZA PRAZNIČNE DNI

Jabolčna šarlotiča

Potrebujemo: 100 g rozin, 3 žlice ruma, 1 kg jabolk, 1 žlica limoninega soka, 1/2 žličke cimeta, 60 g masla ali margarina, maslo ali margarina za pekač, 200 g sladkorja, 150 g sladkorja v prahu.

Rozine operemo, odcedimo in položimo za 30 minut v rum, da se napijejo. Jabolka olupimo in narežemo na tanke rezine. Pokapljamo jih z limoninim sokom in potresemo s cimetom. Maslo narežemo na koščke. Okrogel model izdatno namastimo z maslom ali margarino. Potresemo ga s 40 g sladkorja v prahu. Najlaže potresemo model tako, da damo sladkor v čodilce in ga enakomerno posipamo po namaščenem dnu in stenah modela. V model damo tretjino jabolk in na jabolka polovico rozin. Na rozine damo tretjino koščkov masla ali margarine. Spet pokrijemo s plastjo jabolk, rozin in koščkov masla. Na vrh pridejo jabolka. Potresemo s 40 g sladkorja v prahu in s preostalimi koščki masla. Model pokrijemo s kosom aluminijevе folije. Damo v pečico in pečemo pri 180 stopinjah 40 minut. Po približno 20 minutah pečenja vzamemo model iz pečice, ga odkrijemo in potlačimo jabolka z žlico, da se zmes bolj sprime. Spet pokrijemo s folijo in spečemo do konca.

Pečeno šarlotičo ohladimo, nato jo ločimo z nožem od sten modela. Zvrnemo jo na krožnik in prelijemo s karameliziranim sladkorjem. Sladkor damo v kozico, mešamo ga z leseno kuhaličnico, da se speni in porjavi. Nato ga prelujemo čez sladico in počakamo, da se strdi. Ponudimo z ohlajeno sladko smetano.

Krompir s smetano

Za 4 osebe potrebujemo: 2 šopka kopa, 1 kg krompirja, sol, 40 g prekajene, mesnate slanin, 1 čebulo, 25 g masla ali margarine, 30 g moka, 1/4 litra sladke smetane, začimbno mešanico (vegeta) ali jušno kocko, poper, 1 žličko limoninega soka.

Koper osukamo s stebel. Krompir umijemo. Krompir in stebela kopa damo v lonec, zalijemo z vodo, solimo in kuhamo, da se krompir zmehča. Še vročega olupimo in narežemo na četrtine. Čebulo olupimo in drobno sesekljamo. V kozici segrejemo maslo ali margarino. Prepražimo na koščke narezano slanino, nato pa še sesekljano čebulo. Ko čebula postekleni, potresemo slanino in čebulo z moko. Premešamo, zalijemo z 1/8 litra vode, dodamo smetano, začimbno mešanico (ali sesekljano jušno kocko), sol in poper. Kuhamo na majhnem plamenu 10 minut. V omako damo sesekljan koper, okisamo jo z limoninim sokom. Krompir damo v omako, stoji naj

5 minut, nato ga ponudimo k ocvrtim ribjim filetom.

Pražen krompir z dišavami

Za 4 osebe potrebujemo: 1 kg krompirja, 2 do 3 stroke česna, 2 čebuli, 50 g masla ali margarine, sol, poper, 1/8 litra mesne juhe iz kocke, šopek peteršilja, šopek drobnjaka, koper.

Krompir umijemo, ostrgamo in znova umijemo. Narežemo ga na rezine. Čebulo in česen olupimo in drobno sesekljamo. V veliki ponvi segrejemo maslo ali margarino. Na maščobi prepražimo krompir, da zlato zarumeni. Solimo in popramo, dodamo čebulo in česen in premešamo. Pražimo, nato zalijemo z mesno juho. V pokriti ponvi dušimo 10 minut. Sesekljamo dišavna zelišča in jih zamešamo med krompir. Ponudimo z jajci, pečanimi na oko in s svežo paradižnikovo solato.

COORDINATING COMMITTEE OF SLOVENIAN ORGANIZATIONS IN VICTORIA
P.O.Box 185, Eltham, 3095, Victoria, Australia.

I order herewith.....Books "SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES"

at 18 dollars plus 2 dollars postage and handling expenses each.

Book(s) to be delivered to the following address(es).....

Enclosed is Cheque/Money Order for.....dollars

Date.....

Signature

Kozamurnik

53. Slikar je slikal pokrajino. "Jei, jei, kako lepo!" je vzklikal gospod Kozamurnik. "Kar v glavo mi ne gre, da morete napraviti tako lepo. Pet sto šilingov vam dam za sliko, če jo prodaste." "Vi se razumete na umetnost, vi. Bog daj še več takih," je odvrnil slikar. "Toda počakajte, da bo slika gotova."

54. Gospod Kozamurnik je nakdaj šlišal, da je slika videti mnogo lepša, če jo gledaš od daleč. Zato je stopil nekaj korakov nazaj – in še nekaj – in še nekaj ... Slika je postajala vedno lepša. Če bi vedel, da je za njim jarek...!

55. Omahnil je vznak. Preden je utegnil zaklicati na pomoč, je bil že pod vodo. Zdaj je videl še lepšo sliko z živimi ribami in žabami. Strašno je štrbunknilo. Zabe v mirnem jarku se niso doživele kaj podobnega.

56. Na srečo je slikar takoj opazil kaj se je zgodilo. Niti za trenutek ni pomislil na svoje lastno življenje. Stekel je k jarku in za noge potegnil gospoda Kozamurnika iz vode. Bil je res že skrajni čas.

57. Položil je vsega premočenega reveža v travo, da bi se posušil. Nato je svojo sliko dogotovil. Izza oblakov se je pokazalo vroče poletno sonce. Oči gospoda Kozamurnika so kmalu začeli puhteti oblaki sopare. Toda ko je bil spet suh – joj, kako se je njegova lepa obleka stistila.

58. To je bila draga zabava. Njegova najboljša obleka, s katero je imela žena toliko dela, je bila za vselej pokvarjena. Novi slannik, smotka, vse je izgnilo v vodi. In razen tega je slikarju obljubil, da bo kupil drago sliko. Oštati je hotel mož beseda. Ko je bila slika gotova, je plačal pet sto šilingov.

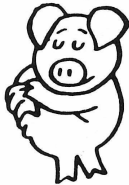

59. Vzel je umetnino pod pazduho in odšel. Na to, da je barva na sliki še mokra, ni utegnil pomisliti. Najbrž je bil še vedno zmešan od vode. "Gospod! Gospod! Pazite na barvo!" je zaklical slikar za njim.

60. Gospod Kozamurnik je obstal. Vzel je sliko izpod pazduhe in jo začel ogledovati. O lepi pokrajini ni bilo ne duha ne sluha. Izpremenila se je v umazano liso. Več kot pol barve pa se je preselilo na Kozamurnikovo obleko. Slikar se ni mogel več premagovati. "Hi, hi, hi, ha, ha, ha, ho, ho, ho!" se je smejal.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH,
ALI SLOVENSКИH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

PROVINCIAL RESTAURANT

FULLY LICENSED
AUSTRALIAN AND CONTINENTAL CUISINE

Open for lunch – Monday to Friday, for dinner – Tuesday to Saturday
Sunday by arrangement – large bookings only

Alkoholne pijače v steklenicah – po trgovinskih cenah
Glasba iz magnetofonskih trakov

GOVORIMO SLOVENSKO !

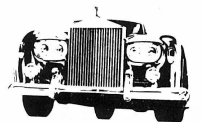
107 Johnston St., Fitzroy, 3065 – Phone 417 2966

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363

• **Splošna avtomehanika**
FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• **Športna puškarna**

Prodaja Lovskega orožja in municije